Indledende bemærkninger

Budget for Furesø Kommune 2010 er inddelt i flere afsnit.

Det første afsnit består af de generelle bemærkninger til budgettet. Her beskrives de overordnede forudsætninger, der har ligget til grund for budgettet, ligesom afsnittet indeholder forskellige oversigter, herunder totalbudgettet, en oversigt over alle anlægsbevillinger med tilhørende bemærkninger samt et takstblad. Afsnittet har til formål at give et overordnet indblik i Furesø Kommunes økonomi og skal medvirke til at gøre budgettet mere tilgængeligt for borgere, interessegrupper, politiske grupper, ansatte m.fl.

Dernæst indeholder budgettet et afsnit med en hovedoversigt, et budgetsammendrag samt øvrige oversigter, der giver overblik over kommunens økonomi. Her er det muligt at få et mere detaljeret indblik i budgettet.

Hvert udvalgs driftsbevillinger samt de tilhørende budgetbemærkninger har et kapitel for sig. Kapitlerne indledes med et generelt områdespecifikt afsnit, hvori der bl.a. kan læses en opgavebeskrivelse for området, dets målgruppe samt diverse områdespecifikke nøgletal. Yderligere findes en oversigtstabel for områdets drift, anlæg og refusioner. Derudover beskrives de grundlæggende forudsætninger for den enkelte bevilling.

Oplysningerne om budget 2010 findes også på www.furesoe.dk/budget2010. Budgettet kan endvidere ses på kommunens biblioteker.

Byrådet og udvalgene

Ved kommunevalget den 17. november 2009 blev det nye Byråd valgt. Der i den kommende periode 21 politikere i Furesø Byråd, og det er dem der, i kraft af deres mandat fra vælgerne, har det overordnede og samlede ansvar for kommunens anliggender. Byrådet har den kommunalpolitiske ledelse af kommunen, som virksomhed og myndighed.

Socialdemokraterne (A)
Borgmester Ole Bondo Christensen
Lisbeth Lykke Harsvik
Neslihan Diksan
Heidi Storck
Lone Christensen
Per K. Larsen
Preben Sandberg Pettersson
Sabine Dedlow

Det Radikale Venstre (B)
Helle Katrine Møller

Det Konservative Folkeparti (C)
1. Viceborgmester Susanne Mortensen
John Ingemann Allentoft
Egil F. Hulgaard
Berit Torm

Socialistisk Folkeparti (F)
Jane Isdal
Gitte Henriksen

Dansk Folkeparti (O)
Per Kattrup

Fokuslisten (Q)
Lars Carpens

Venstre (V)
Kasper Krüger
Kurt Bork Christensen
Nick Allentoft
Ole F. Holleufrer

2.1 Hvem sidder i udvalgene?

Furesø Kommune har 6 stående udvalg. Udvalgene holder møde en gang om måneden undtagen i juli måned. Inden hvert udvalgsmøde offentliggøres dagsordenen på www.furesoe.dk.

Økonomiudvalget
Ole Bondo Christensen (A) *formand*
Susanne Mortensen (C)
Preben Sandberg Pettersson (A)
Lisbeth Lykke Harsvik (A)
Jane Isdal (F)
Helle Katrine Møller (B)
Kasper Krüger (V)

Sekretær for udvalget:
Vicekommunaldirektør Vini Lindhardt

Personaleafdelingen, Kommunaldirektør Michael Schrøder
Kommunikations- og ledelsessekretariatet, Kommunikationschef Marianne Bolvig
IT- og Digitaliseringsafdelingen, IT- og Digitaliseringschef Erling Jepsen
Økonomiafdelingen, direktør Vini Lindhardt
Budget- og Analysechef Charlotte Freil
Regnskabs- og Finanschef Claus Caspersen

Miljø-, Teknik- og Erhvervsudvalget
Preben Sandberg Pettersson (A) *formand*
Gitte Henriksen (F)
John Ingemann Allentoft (C)
Lone Christensen (A)
Kasper Krüger (V)

Sekretær for udvalget:
Direktør Niels Thygesen

Drifts- og Anlægsafdelingen, Drifts- og Anlægschef Hans Dyrby Kloch

Planudvalget
John Ingemann Allentoft (C) *formand*
Lone Christensen (A)
Heidi Storck (A)
Berit Torm (C)
Kurt Bork Christensen (V)

Sekretær for udvalget:
Direktør Niels Thygesen

Byudviklings- og Erhvervsafdelingen, Byudviklings- og Erhvervschef Peter A. Norn

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget
Helle Katrine Møller (B) *formand*
Eigil F. Hulgaard (C)
Neslihan Diksan (A)
Per K. Larsen (A)
Gitte Henriksen (F)
Lars Carpens (Q)
Nick Allentoft (V)

Sekretær for udvalget:
Direktør Niels Milo Poulsen

Kultur og Idræt, Kultur og idrætschef Peter Rosgaard

Børne- og Skoleudvalget
Jane Isdal (F) *formand*
Berit Torm (C)
Lisbeth Lykke Harsvik (A)
Heidi Storck (A)
Eigil F. Hulgaard (C)
Per Kattrup (O)
Ole F. Holleufer (V)

Sekretær for udvalget:
Direktør Jette Deltorp

Dagpasnings- og forebyggelse, Dagpasnings- og forebyggelseschef Kirsten Pamperin
Skole- og Fritidsafdelingen, Skole- og Fritidschef Per Frydendal
Børne- og Familieafdelingen, Børne- og Familiechef Susanne Hammer-Jakobsen

Social- og Sundhedsudvalget
Susanne Mortensen (C) *formand*
Per K. Larsen (A)
Sabine Dedlow (A)
Berit Torm (C)
Per Katterup (O)
Kurt Bork Christensen (V)
Nick Allentoft (V)

Sekretær for udvalget:
Direktør Niels Milo Poulsen

Voksenhandicapafdelingen,Voksenhandicapchef Jørgen Larsen
Sundheds- og Ældreafdelingen, Sundhedschef Annelia Jensen
Borgerservice, Borgerservicechef Flemming Sommer

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
Lisbeth Lykke Harsvik (A) (*formand)*
Neslihan Diksan (A)
Sabine Dedlow (A)
John Ingemann Allentoft (C)
Ole F. Holleufer (V)

Sekretær for udvalget: Direktør Vini Lindhardt

Jobcenter, Jobcenterchef Lotte Molsing

Budgetforliget 2010

Den 7. oktober 2009 blev Budget 2010 – 2013 vedtaget af Socialdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Jesper Bach (UP), Stig Ree (UP), Wagner Jensen (UP). Nedenfor er forligsparternes aftale for budgetforliget gengivet. Herudover er der en oversigt, fordelt på drift og anlæg, der viser de vedtagne beslutningsforslag.

Forlig om budget 2010 – 2013 i Furesø Kommune

Følgende forligspartier og løsgængere i Furesø Kommunes Byråd har indgået forlig om kommunens budget for 2010-2013: Socialdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Jesper Bach (UP), Stig Ree (UP), Wagner Jensen (UP)

Furesø Kommune befinder sig, som mange af landets øvrige kommuner, i en vanskelig økonomisk situation, hvor stigende udgifter på en række områder og faldende skatteindtægter giver kommunen store udfordringer. Sammenlægningsaftalen, der lå til grund for fusionen af Farum og Værløse til Furesø Kommune stillede borgerne i udsigt, at den nye kommune skulle fungere i økonomisk balance og have samme udviklingsmuligheder med hensyn til anlægsaktiviteter og serviceniveau, som tilsvarende kommuner i hovedstadsområdet.

Forligskredsen konstaterer, at denne forudsætning ikke er opfyldt, og at der hurtigt skal optages forhandlinger med regeringen om en økonomisk kompensation til kommunen, som sikre opfyldelse af sammenlægningsaftalens forudsætninger.

Budgettet for 2010 reducerer **kommunens driftsbudget** med ca. 36 mio. kr. i 2010. Det svarer til 1,8 procent af driftsbudgettet. Reduktionen af driftsbudgettet er bl.a. med til at sikre, at kommunen overholder økonomiaftalen mellem Kommunernes Landsforening (KL) og regeringen, herunder at kommunens serviceramme for 2010 overholdes.

Budgettet indeholder en mindre skattestigning på 0,1 procent på personskatten samt 0,5 promille på grundskylden. Skattestigningen er vedtaget for at sikre, at der bliver plads i økonomien til de udvidelser, som der er indlagt i budgettet – herunder opnormering af eksisterende dagtilbud på aktivitetscenter Lillevang, styrket indsats for demente og en udvidelse af genoptræningspladser på Plejecenter Lillevang.

På anlægssiden er der medtaget en række nye investeringer, der bl.a. skal medvirke til på sigt at nedbringe kommunens driftsudgifter gennem investering i egne institutioner for børn og unge med særlige behov og voksen-handicappede borgere (selvforsyningsstrategi). Derudover er der afsat midler til investering i energibesparende foranstaltninger som følge af kommunens status som klimakommune.

Budget 2010 er således et budget, hvor vi har mange besparelser foran os, men også et budget, hvor der er plads til nytænkning på lidt længere sigt.

Kommunens effektiviseringsstrategi

Forligskredsen er enig om, at der skal udarbejdes en overordnet effektiviseringsstrategi, der skal ligge til grund for mange af kommunens disponeringer og beslutninger i den kommende budgetperiode. Der er på den baggrund indlagt en forventning i budgettet om udmøntning af effektiviseringsgevinster på en lang række områder i kommunen, hvor bl.a. nøgletal for kommunens udgiftsniveau indikerer, at der kan være

potentiale for effektiviseringer i forhold til sammenligningskommuner. Det forudsættes, at effektiviserings-strategien vil kunne resultere i årlige besparelser på 10 mio. kr. i 2010 stigende til 32 mio. kr. i 2013.

I Økonomiaftalen mellem regeringen og KL er der indgået en "gensidighedsaftale", hvor kommunerne skal effektivisere for 1 mia. kr. i 2009 stigende til 5 mia. kr. i 2013. Staten skal levere halvdelen i form af regel-forenklinger og afbureaukratiseringer, mens kommunerne skal levere den anden halvdel på 500 mio. kr. På den baggrund er forligskredsen også enige om, at kommunen forventer at indhente gevinster ved at afbu-reaukratisere og regelforenkle dele af de kommunale opgaver. Der er indlagt en afbureaukratiseringspulje svarende til Furesø Kommunes andel på ca. 3,5 mio. kr. i 2010 og 7 mio. kr. årligt i overslagsårene.

Der nedsættes et effektiviserings- og afbureaukratiseringsudvalg under Økonomiudvalget, der sammen med forvaltningen får til opgave at udmønte ovenstående gevinster.

Byrådet vil i et tæt og tillidsfuldt samarbejde med forvaltning og borgere igangsætte et langsigtet udvik-lingsarbejde for at forbedre kvaliteten og effektiviteten på de forskellige kommunale serviceområder. I indeværende valgperiode er der blevet brugt mange kræfter på at sammenlægge de to tidligere kommu-ner. Kommunens medarbejdere har ydet et stort og dygtig arbejde i den forbindelse. Furesø er nu rustet til at tage det næste skridt, som vil være et langsigtet arbejde med at styrke kvaliteten, sammenhængen og effektiviteten i kommunen. Det vil være målet med denne proces, at serviceudgifterne i kommunen bringes på niveau og gerne under vores nabokommuner. Samtidig er det målet, at kvaliteten i den borgerrettede kommunale service fastholdes eller styrkes.

På baggrund af en nærmere analyse af de enkelte serviceområder vil effektiviseringsstrategien kunne inde-holde følgende elementer:

- En mere koordineret, sammenhængende og forebyggende indsats eksempelvis på familie- og ungeområdet.
- Hjemtagning af opgaver, der i dag købes andre steder
- Udlicitering af opgaver, der i dag udføres i kommunalt regi
- Øget brugerbetaling
- Øget selvbetjening bl.a. via ny teknologi
- Mere brugerstyring/inddragelse i opgaver, der i dag løses udelukkende via kommunale lønmid-ler. Det kan overvejes, om den frivillige indsats, der allerede i dag ydes inden for f.eks. sports-grene, spejderbevægelse, kunst og kultur, bestyrelsesarbejde i skoler og børneinstitutioner, ældresagen, besøgsvenner, hjælpeorganisationer kan indtænkes i effektiviseringsstrategien. Det understreges, at en indsats, som ydes af frivillige, ses som supplement til de kommunale servicetilbud.

Nye initiativer og besparelser på driftsområdet i budget 2010

Administrationen

På administrationsområdet er der i budget 2010 indlagt en række besparelser på i alt godt. 10 mio. kr., hvoraf 7 mio. kr. er udmøntet i en direkte personalereduktion i sekretariater og forvaltninger. Besparelser-ne er begrundet i, at det er en målsætning, at kommunens administrative organisation til stadighed arbej-der effektivt og med mindst muligt ressourceforbrug. Reduktionerne omfatter bl.a. besparelser på admini-strationsbygninger, besparelser på bespisning ved byrådsmøder, besparelser på rådhusenes kantiner, re-duktion af udgifter til byrådets drift m.v.

Der er i budgettet afsat midler til oprettelse af en ny særlig kontrolenhed, der skal øge kommunens indsats mod socialt bedrageri. Der er som følge heraf indlagt en forventet besparelse i budgettet af denne indsats.

Derudover er der afsat en mindre pulje til kompetenceudvikling og efteruddannelse, der udmøntes i takt med at de opstillede rationaliseringsmål i samarbejde med de faglige organisationer.

Børneområdet

På børneområdet afsættes der i det nye budget midler til en udvidelse af den særlige indsats i Farum Midtpunkt.

Børneområdet er stort set friholdt for besparelser, idet der kun gennemføres en række mindre besparelser i form af en reduktion af sundhedsplejen på grund af faldende børnetal, og en reduktion af puljerne til forbedring af de fysiske rammer, til kvalitetsudvikling og implementering af nye politikker. Sidstnævnte to besparelser er et udtryk for et ønske om effektivisering af indsatsen og ikke et bortfald af indsatsen. Dertil kommer en besparelse som følge af harmonisering af fritidstilbud for 7. klassetrin og opefter.

Endelig er der i budgettet indlagt en forventning om, at kommunen på sigt kan spare på driftsudgifterne til børn og unge med særlige behov, som følge af etablering af en institution med egne anbringelsespladser i kommunen.

Skole- og fritidshjemsområdet

På skole- og fritidshjemsområdet er det med budgetforliget sikret, at Skolelandbruget bevares. Derudover er der afsat midler til nye aktiviteter, der skal gøre det sjovere at være ung i Furesø Kommune.

Budgetaftalen forudsætter, at der nu indledes drøftelser med forældrebestyrelser, pædagoger og lærere om at sikre den bedst mulige sammenhæng mellem skoler og fritidstilbuddene i kommunen. Der vil i disse drøftelser blive lagt vægt på at sikre og udvikle den nuværende kvalitet i fritidstilbuddene og på at fastholde forældrenes mulighed for indflydelse. Der vil parallelt med disse drøftelser ske en afklaring af de ansøgninger, der pt. foreligger om etablering af private fritidshjem.

Der er ligesom på børneområdet kun indlagt mindre besparelser på puljen til kvalitetsudvikling og implementering af nye politikker, ligesom der også her er indlagt en besparelse som følge af harmonisering af fritidstilbud for 7. klassetrin og opefter.

Kultur-, idræts- og fritidsområdet

På kultur- og idrætsområdet er der i det nye budget afsat midler til prioritering af en række konkrete initiativer på kulturområdet, herunder bl.a. øget tilskud til Skovhuset og Farum Kulturhus, oprettelse af en skole for kunst, arkitektur og design på Skovhuset, fortsættelse af det eksisterende tilbud til borgerne i Farum Svømmehal og ny aftale om Bådfarten fra 2010.

Der er fundet besparelser på området gennem bl.a. indførelse af chipteknologi på bibliotekerne og mindre puljereduktioner.

Beskæftigelsesområdet

På beskæftigelsesområdet er der fundet besparelser for 2,8 mio. kr. årligt fra 2010 som følge af en optimeret indsats på beskæftigelsesindsatsen og i forhold til de korte sygedagpengeforløb.

Social- og sundhedsområdet

På social- og sundhedsområdet er der blevet plads til en række udvidelser. Der er tale om en opnormering af eksisterende dagtilbud på aktivitetscenter Lillevang og en udvidelse af genoptræningspladser på Plejecenter Lillevang samt bedre tilbud til demente. Det er forligskredsens vurdering, at disse udvidelser er nødvendige for at sikre opretholdelse af kommunens serviceniveau på området.

Der er samtidig fundet en række besparelser på området i budgetforliget. På ældreområdet forventes en ny effektiviseringsstrategi at give en årlig besparelse på 1 mio. kr. På området for voksenhandicap bliver der sat øget fokus på selvforsyningsstrategien gennem etablering af eget anbringelsestilbud, hvilket forventes at give en årlig besparelse på 1 mio. kr. Dertil kommer besparelser som følge af en reduktion af puljen til sundhedsfremme og forebyggelse, samt indførelse af budgettildelingsmodeller efter ensartede principper.

Miljø- og Teknikområdet

På miljø- og teknikområdet er der i budgettet indlagt en række besparelser på bygningsvedligehold, vejområdet, pasningsudgifter af grønne områder, snerydning, Materielgården m.v. Det er forligskredsens vurdering, at kommunen i en situation, hvor økonomien er presset, må overveje og tilpasse serviceniveauet på disse områder.

Til gengæld er der afsat midler til en øget indsats på energiområdet, ligesom der er afsat midler til en række klima-, energi- og miljøprojekter.

Anlægsinvesteringer

Byrådet finder det nødvendigt at prioritere mellem de kommende års anlægsprojekter, da de skal finansieres af de løbende skatteindtægter og med overskud på driften.

Forligskredsen er enige om at opnå en maksimal udnyttelse af tilskudsmidlerne i regeringens Kvalitetsfond via investeringer på det borgernære område.

På den baggrund er forligsparterne enige om i den kommende budgetperiode at iværksætte følgende anlægsinvesteringer:

- Etablering af kommunens egen institution for børn og unge med særlige behov. Der er afsat 1 mio. kr. i 2010 til projekteringsudgifter, hvor der skal foretages en nærmere vurdering af fordele og ulemper ved etablering, beskrivelse af institutionens formål, målgruppe m.v. Derudover er der afsat i alt 28 mio. kr. i 2011 og 2012 til selve etableringen.
- Etablering af døgn- og dagtilbudspladser på voksen-handicapområdet. Der er afsat 1 mio. kr. til projektering i 2010 og 10 mio. kr. til etableringen i 2011.
- Anlægsinvesteringer på energiområdet, så det sikres, at der i budgetperioden opnås driftsbesparelser på energiområdet på 1 mio. kr. i 2011 stigende til 3 mio. kr. i 2013. Midlerne er afsat som led i kommunens strategi som klimakommune. Der er afsat 5 mio. kr. årligt til anlægsinvesteringer på energiområdet. Finansieringen af indsatsen sker ved låneoptagelse på 5 mio. kr. årligt fra 2010.
- Midler til bedre brand-, tyveri- og skalsikring af de kommunale bygninger, svarende til 3,5 mio. kr. årligt.
- Tilpasning af daginstitutionskøkkener i 34 institutioner i forbindelse med klargøring til madordning i daginstitutionerne pr. 1. januar 2011
- Gennemførelse af Agenda 21 handlingsplan

- Etablering af 60 nye plejehjemspladser i 2012 og 2013.

Dertil kommer en række årlige puljer på området for miljø og teknik til bl.a. dæmpning af trafikstøj, tilgængelighedsplan, klimaplan m.v.

Godt afsæt for en genforhandling om Furesøaftalen

Med budgettet for 2010 har forligsparterne skabt et godt udgangspunkt for genforhandling af Furesøaftalen. Budgettet indeholder en ambitiøs og langsigtet effektiviseringsstrategi samt en beskeden skattestigning. Furesø kan med rette sige, at kommunen nu har gjort det yderste for at forbedre kommunens økonomiske situation. Der er vist stort ansvar over for kommunens aktuelle økonomiske udfordringer, og der foretages investeringer, der peger fremad. For at sikre en bæredygtig økonomi på længere sigt, er det helt afgørende, at kommunen kompenseres for de ændrede forudsætninger i Furesøaftalen. Konkret er der brug for en omlægning af kommunens helt ekstraordinære store gæld, så de årlige udgifter til renter og afdrag på mere end 200 mio. kr. kan reduceres.

Med udgangspunkt i det nu foreliggende budget vil forligsparterne derfor tage kontakt med Indenrigs- og Socialministeriet med henblik på at forberede en genforhandling af Furesøaftalen. Genforhandlingen skal i følge Furesøaftalen ske med indgangen til Valgperioden 2010-2014.

3.1 Oversigt over driftsudvidelser- og reduktioner Budget 2010 - 2013

Tabel 3.1.1 og 3.2.1 viser en oversigt over de vedtagne budgetforslag fordelt på udvalgsområder. Numrene på budgetforslagene er ikke fortløbende, da fagudvalgene ved deres behandling af forvaltningernes oplæg har fravalgt nogle af de oprindelige forslag. Forslagene markeret med *kursiv* er nye forslag, som de politiske partier blev enige om.

Det skal bemærkes, at beløb angivet med ÷ er udtryk for besparelser og beløb angivet med + er udvidelser.

Tabel 3.1.1 Oversigt over driftsudvidelser og -reduktioner fordelt på udvalg i budgetforliget 2010 (i 1.000 kr.).

Vedtaget ved Byrådets 2. behandling af Budget 2010 - 2013 den 7. oktober 2009

Økonomiudvalget:		**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
ØU 1	Personalereduktion i administrationen	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
ØU 2	Reduktion af administrationens driftsbudget	-1.065	-1.065	-1.065	-1.065
ØU 3	Nedlæggelse af borgerpanelet	-100	-100	-100	-100
ØU 5	Reduktion af Byrådets driftsramme	-230	-230	-230	-230
ØU 6	Reduktion af forsikringsbudgettet - forebyggende indsats	-400	-400	-400	-400
ØU 7	Reduktion af kantinens budget	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
ØU 8	Ikke udmøntet besparelse fra 2009 budgettet - Konkurrence-udsættelse og indkøb	500	500	500	500
ØU 9	Kvalitetssikring af digitalt byggesagsarkiv - udvidelse	200	0	0	0
ØU 11	Særlig indsats mod socialt bedrageri (personale)	900	900	900	900
	Administrationsbygninger - reduktion af driften	*-500*	*-500*	*-500*	*-500*
	Selskabsgørelse af forsyningsområdet - myndighedsopgaver overgår til selskabet	*-1.500*	*-1.500*	*-2.000*	*-2.000*
	Byrådet - reduktion af udgifter til bespisning ved byrådsmøder samt færre udvalg	*-300*	*-300*	*-300*	*-300*
	Stillingsannoncer - besparelse på annoncering	*-200*	*-200*	*-200*	*-200*
	Pulje til kompetenceudvikling/efteruddannelse, der udmøntes i takt med de opstillede rationaliseringsmål - i samarbejde med de faglige organisationer	*150*	*200*	*300*	*400*
	I alt	**-11.045**	**-11.195**	**-11.595**	**-11.495**

Børneudvalget		2010	2011	2012	2013
BU 4	Reduktion af sundhedsplejens budget	-200	-200	-200	-200
BU 6	Harmonisering af fritidstilbud for 7. klassetrin og opefter	-285	-380	-380	-380
BU 7	Fastholdelse af særlig indsats i Farum Midtpunkt - udvidelse	500	500	500	500
BU 11	Pulje til forbedring af de fysiske rammer i dagtilbud - ramme-besparelse	-200	-200	-200	-200
BU 12	Kvalitetsudvikling samt implementering af nye politikker - rammebesparelse	-300	-300	-300	-300
	Etablering af institution for børn og unge med særlige behov - driftsbesparelse				*-3.000*
	I alt	**-485**	**-580**	**-580**	**-3.580**

Skoleudvalget		2010	2011	2012	2013
SU 13	Kvalitetsudvikling samt implementering af nye politikker - rammebesparelse	-140	-140	-140	-140
SU 14	Harmonisering af fritidstilbud for 7. klassetrin og opefter	-565	-750	-750	-750
SU 17	Abonnement på skolelandbruget - udvidelse	500	500	500	0
	I alt	**-205**	**-390**	**-390**	**-890**

Kulturudvalget		2010	2011	2012	2013
KU 3	Reduktion af pulje til forbedring af mindre kulturejendomme	-156	-135	-135	-135
KU 10	Sammenlægning af Musikskolen på én adresse - driftsudvidelse	275	550	550	550
KU 11	Galaksen - driftsudvidelse til dækning af slidtage, teknik, løn mv.	0	0	260	260
KU 14	Skovhuset - drift af skole for kunst, arkitektur og design	90	90	90	90
KU 16	Ellegården - implementering af brugerstyringsaftalen	101	69	69	69
KU 18	Driftstilskud til syvstjernescenen og Musikforeninger	0	70	70	70
	Ungdomstilbud - tilskud til aktiviteter, der vil gøre det sjovere at være ung i Furesø	*125*	*125*	*125*	*125*
	Biblioteksområdet - indførelse af chip-teknologi (med uændret åbningstid i Hareskov)	*-750*	*-1.000*	*-1.000*	*-1.000*
	Skovhuset - øget driftstilskud	*50*	*50*	*50*	*50*
	Farum Kulturhus - øget driftstilskud	*50*	*50*	*50*	*50*
	I alt	**-215**	**-131**	**129**	**129**

Idræts- og Fritidsudvalget		2010	2011	2012	2013
IFU 8	Farum Arena - OPP - ikke udmøntet besparelse fra 2008 bud-gettet	539	539	539	539
	Fortsættelse af eksisterende tilbud for borgere i Farum Svøm-mehal	*380*	*380*	*380*	*380*
	Ny aftale og nyt budget til Bådfarten fra 2010	*438*	*438*	*438*	*438*
	I alt	**1.357**	**1.357**	**1.357**	**1.357**

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget		2010	2011	2012	2013
BIU 1	Øget brug af deltidssygemeldinger på korte sygedagpengeforløb	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
BIU 2	Lavere takster på Sprogcenter Furesø (Danskuddannelse 3)	-100	-100	-100	-100
BIU 3	Optimering af beskæftigelsesindsats (Beskæftigelsesplan 2010 for Jobcenter Furesø)	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
	I alt	**-2.800**	**-2.800**	**-2.800**	**-2.800**

Social- og Sundhedsudvalget		2010	2011	2012	2013
SSU 2	Ny effektiviseringsstrategi for ældreområdet	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
SSU 3	Øget fokus på selvforsyningsstrategien vedr. voksenhandicap	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
SSU 4	Budgettildelingsmodeller efter ensartede principper på aktivitetscentre til ældre	-300	-300	-300	-300
SSU 5	Strategi for plejehjemsbyggeri - besparelse på beløb til leje	-600	-600	-600	-600
SSU 6	Afskaffelse af snerydning på socialudvalgets område	-150	-150	-150	-150
SSU 7	Reduktion af puljen til sundhedsfremme og forebyggelse	-500	-500	-500	-500
SSU 12	Etablering af weekendberedskab på voksen-/handicapområdet	-500	-500	-500	-500
SSU 15	Opnormering af eksisterende dagtilbud på aktivitetscenter Lillevang	400	400	400	400
SSU 16	Opnormering og udvidelse af genoptræningspladser på Plejecenter Lillevang	1.136	1.136	1.136	1.136
SSU 17	Ældre demente med særlige behov	1.000	3.013	3.013	3.013
	Etablering af egne døgn- og dagtilbudspladser på handicap- og voksenområdet (anlæg SSU 201) *- driftsbesparelse*			*-2.000*	*-2.000*
	I alt Social- og Sundhedsudvalget	**-1.514**	**499**	**-1.501**	**-1.501**

Miljø-, Teknik- og Flyvestationsudvalget		2010	2011	2012	2013
MTF 1	Forsyningsplaner for spildevand og vandforsyning	300	0	0	0
MTF 3	Reduktion på bygningsvedligehold	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
MTF 4	Reduktion på vejområdet	-900	-900	-900	-900
MTF 5	Reduktion på pasning af grønne områder	-700	-400	-400	-400
MTF 6	Reduktion af snerydning	-600	-600	-600	-600
	Rammereduktion Materielgården	*-1.000*	*-1.000*	*-1.000*	*-1.000*
	Ophævelse af beslutning om nedklassificering af offentlige boligveje fra budget 2009	*2.540*	*5.200*	*5.200*	*5.200*
	Driftsbesparelse på energiområdet som følge af anlægsinvesteringer på energiområdet		*-1.000*	*-2.000*	*-3.000*
	I alt	**-1.360**	**300**	**-700**	**-1.700**

Planudvalget		2010	2011	2012	2013
PLU 1	Aktiv erhvervspolitik - afklaring af udviklingsmuligheder og planforhold i erhvervs- og centerområderne	100	0	0	0
PLU 3	Farum Nordby - besparelser	-300	0	0	0
	Farum Nordby - besparelse på driften	*-900*			
	I alt	**-1.100**			

Endnu ikke udvalgsopdelte reduktioner		2010	2011	2012	2013
	Afbureaukratiseringspulje	*-3.500*	*-7.000*	*-7.000*	*-7.000*
	Effektiviseringspulje/omstillingspulje	*-10.000*	*-22.000*	*-27.000*	*-32.000*
	Rammereduktion i form af lavere prisfremskrivning på samtlige udvalgsområder	*-3.000*	*-3.000*	*-3.000*	*-3.000*
	I alt	**-16.500**	**-32.000**	**-37.000**	**-42.000**

	Samlet oversigt driftsreduktioner og –udvidelser	2010	2011	2012	2013
	Økonomiudvalget	-11.045	-11.195	-11.595	-11.495
	Børneudvalget	-485	-580	-580	-3.580
	Skoleudvalget	-205	-390	-390	-890
	Kulturudvalget	-215	-131	129	129
	Idræts- og Fritidsudvalget	1.357	1.357	1.357	1.357
	Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800
	Social- og Sundhedsudvalget	-1.514	499	-1.501	-1.501
	Miljø-, Teknik- og Flyvestationsudvalget	-1.360	300	-700	-1.700
	Planudvalget	-1.100	0	0	0
	Endnu ikke udvalgsopdelte reduktioner	-16.500	-32.000	-37.000	-42.000
	I alt	**-33.867**	**-44.940**	**-53.080**	**-62.480**

3.2 Oversigt over anlægsudvidelser og -reduktioner Budget 2010 - 2013

Tabel 3.2.1 Oversigt over anlægsudvidelser og -reduktioner fordelt på udvalg i budgetforliget 2010 (i 1.000 kr.)

Økonomiudvalget:		2010	2011	2012	2013
ØU 204	Sikring af kommunale ejendomme	3.500	3.500	3.500	3.500
	It-udgifter til dækning af lovbundne udgifter, aktiviteter, jf. Økonomiaftalen samt KMD-platformskift	*4.000*	*4.000*	*4.000*	*4.000*
	I alt	**7.500**	**7.500**	**7.500**	**7.500**

Børneudvalget		2010	2011	2012	2013
BU 200	Tilpasning af daginstitutionskøkkener i 34 institutioner som følge af indførelse af madordning	5.000	0	0	0
BU 201	Renovering af Furesø Tandpleje	5.000			
	I alt	**10.000**	**0**	**0**	**0**

Skoleudvalget		2010	2011	2012	2013
	Etablering af institution for børn og unge med særlige behov:				
	• Projekteringsudgifter	*1.000*			
	• Anlægsudgift		*14.000*	*14.000*	
	I alt	**1.000**	**14.000**	**14.000**	**0**

Kulturudvalget		2010	2011	2012	2013
	Musikskolen - ombygning og lydisolering	*-702*			
	I alt	**-702**	**0**	**0**	**0**

Social- og Sundhedsudvalget		2010	2011	2012	2013
SSU 201	Etablering af egne døgn- og dagtilbudspladser på voksen- og handicapområdet	1.000	10.000		
	I alt Social- og Sundhedsudvalget	**1.000**	**10.000**	**0**	**0**

Miljø-, Teknik- og Flyvestationsudvalget		2010	2011	2012	2013
MTF 209	Rekreative stier i det åbne land	300	300	300	300
MTF 213	Gennemførelse af Agenda 21 handlingsplan	1.100	1.100	1.100	1.100
	Anlægsinvesteringer på energiområdet (den samlede pulje vil herefter være på 5 mio. kr. årligt). Der er indlagt en årlig driftsbesparelse fra 2011 på 1 mio. kr. stigende til 3 mio. kr. i 2013. Samtidigt er der forudsat låneoptagelse til energibe-sparelser på 5 mio. kr. årligt fra 2010.	*3.000*	*3.000*	*3.000*	*3.000*
	I alt	**4.400**	**4.400**	**4.400**	**4.400**

Planudvalget		2010	2011	2012	2013
	Flyvestation Værløse - ophør af budget	*-1.980*	*-1.980*	*-1.980*	*-1.980*
	I alt	**-1.980**	**-1.980**	**-1.980**	**-1.980**

	Samlet oversigt	2010	2011	2012	2013
	Økonomiudvalget	7.500	7.500	7.500	7.500
	Børneudvalget	10.000	0	0	0
	Skoleudvalget	1.000	14.000	14.000	0
	Kulturudvalget	-702	0	0	0
	Social- og Sundhedsudvalget	1.000	10.000	0	0
	Miljø-, Teknik- og Flyvestationsudvalget	4.400	4.400	4.400	4.400
	Planudvalget	-1.980	-1.980	-1.980	-1.980
	I alt	**21.218**	**33.920**	**23.920**	**9.920**

En samlet oversigt der viser alle anlæg kan ses under fane 10 Anlægsoversigten 2010 – 2013.

De grundlæggende forudsætninger

For at sikre et bæredygtigt og realistisk budget er der grundlæggende gjort flere forudsætninger og hensyn i budgetprocessen. Disse kan både være selvvalgte strategier, der defineres for at sikre, at borgernes forventninger og behov opfyldes. Det kan også være hensyn eller begrænsninger i den økonomiske formåen som f.eks. de årlige kommunale økonomiaftaler eller den lokale befolkningsudvikling.

4.1 Furesø Kommunes vision og mission

Da de gamle Farum og Værløse kommuner blev sammenlagt til Furesø Kommune vedtog det daværende sammenlægningsudvalg en vision og en mission, som skulle være med til at fastlægge de overordnede rammer for kommunens mål og virke. Missionen fastlægger den opgave, som organisationen er sat i verden for at løse, mens visionen angiver retningen og viser vej for realiseringen af missionen.

I Furesø Kommune er det besluttet at missionen er følgende:

"Furesø Kommune skal sikre kvalitet, sammenhæng og retssikkerhed i velfærdsydelser og myndighedsafgørelser samt understøtte udfoldelsen af det lokale demokrati."

For at realisere denne mission er der blevet defineret følgende vision:

"Organisationen skal være innovativ og effektiv og udvikles med inspiration fra den offentlige og den private sektor, og der skal være konstant fokus på morgendagens krav til en attraktiv og udfordrende arbejdsplads."

Ud over forankringen af Furesø Kommunes mission og vision, hviler organisationen yderligere på fem bærende værdier, som alle ledere og medarbejdere orienterer sig mod i dagligdagen og på forskellig vis efterlever i kommunen afhængigt af den konkrete arbejdssituation. De fem værdier er:

- **D**ialog
- **E**ngagement
- **K**valitet
- **U**dvikling
- **R**espekt

Værdierne er gennemgående for arbejdet i kommunens administration, ældrepleje, institutioner, tekniske områder, kulturelle tilbud osv. Værdierne skal være med til at sikre en veldrevet kommune.

4.2 Kvalitetskontrakter

Byrådet har ansvar for at fastlægge det lokale serviceniveau. Samtidig skal Byrådet sikre, at kommunen overholder de lovgivningsmæssige rammer og arbejder indenfor aftalerne mellem regeringen og KL. Byrådet har ansvar for at fastlægge det lokale serviceniveau.

Tidligere har Servicestrategien skabt overblik over de indsatsområder det afgående Byråd valgte at arbejde med. De syv indsatsområder, som Servicestrategien fokuserede på er følgende:

- Integration
- Sundhed
- Miljø
- Byudvikling
- Beskæftigelse
- Børn og unge
- Udvikling af den nye organisation

Servicestartegien bliver i den nye byrådsperiode afløst af Kvalitestkontrakter, der har til formål at styrke dialogen med borgerne. Kontrakterne skal indeholde få klare og kvantitative målsætninger for hvert serviceområde. Borgerne får dermed en klar information om, hvilket serviceniveau Byrådet arbejder hen imod på de respektive serviceområder og mulighed for at følge udviklingen gennem Byrådets årlige opfølgning på kvalitetskontrakterne.

Kvalitetskontrakter, der blev vedtaget ved lov i februar 2009, skal være implementeret inden 1. juli 2010.

Læs mere på Finansministeriets hjemmeside www.fm.dk.

4.3 Byrådets økonomiske målsætninger

I foråret 2006 vedtog Byrådet en række økonomiske målsætninger for Furesø Kommune. Baggrunden for dets vedtagelse af målsætningerne var et ønske om at sikre kommunens økonomi allerede i forbindelse med budgetlægningen, idet en robust økonomi er forudsætningen for, at der er et politisk og økonomisk råderum fremover. Målsætningerne er styrende for budgetlægningen.

Målsætningerne for budgetlægningen for budgetperioden 2010 – 2013 blev på baggrund af de økonomiske udfordringer justeret i forhold til de oprindeligt vedtagne målsætninger fra 2006. De reviderede målsætninger blev vedtaget på Økonomiudvalgets møde den 25. juni 2009.

De økonomiske målsætninger er:

1. overskud på den ordinære drift og det skattefinansierede område i alle budgetår
2. kassebeholdningen ultimo 2010 er minimum 35 mio. kr.
3. anlægsinvesteringerne i 2010 udgør 40 mio. kr. f.eks. anlægsinvesteringer der lånefinansieres
4. kun salgsindtægter der er kontraktsbundne samt indtægter der med stor sandsynlighed kan realiseres indgår i budget 2010 og overslagsårene.
5. overholdelse af den aftalte serviceramme mellem KL og Regeringen for det enkelte år.

Status i forhold til målsætningerne er uddybet nedenfor. Der henvises derudover til afsnittet om totalbudgettet.

Overskud på den ordinære drift og det skattefinansierede område
Den ordinære drift er defineret ved de samlede indtægter ved skatter, tilskud og udligning, nettorenterne og de samlede driftsudgifter. Et overskud på den ordinære drift vil derfor sikre, at der er finansiering til at dække driften. Dermed sikres det, at de løbende udgifter er finansieret af de løbende indtægter.
Det skattefinansierede område, er defineret ved den ordinære drift tillagt netto anlægsudgifterne og netto jordforsyningen. Et overskud på det skattefinansierede område sikrer dermed, at nettoudgifterne til anlæg og jordforsyning kan afholdes uden lånoptagning eller anden ekstraordinær finansiering. Samtidig er der mulighed for at finansiere store anlægsudgifter med ekstraordinære jordsalgsindtægter og stadig overholde målsætningen om overskud på det skattefinansierede område.

Status
I 2010 er der et overskud på 40,7 mio. kr. på den ordinære drift, som er stigende i hele budgetperioden, selvom kommunen afholder ekstraordinært store renteudgifter som følge af kommunens gæld. Dette skyldes dels øgede skatteindtægter samt at de indarbejdede puljer vedr. afbureaukratisering og effektivisering/omstilling slår fuldt i gennem i 2013. (*Se side 6 vedr. budgetforliget.)*

Tabel 4.3.1 Resultat af ordinær driftsvirksomhed

Mio. kr.	2010	2011	2012	2013
Resultat af ordinær driftsvirksomhed *(- = overskud)*	-40,7	-74,3	-108,7	-121,2

På det skattefinansierede område er der i 2010 et overskud på 3,4 mio. kr. Overskuddet skyldes store kontraktbundne salgsindtægter fra salg af arealer i Farum Nordby.

Tabel 4.3.2 Resultat af det skattefinansierede område

Mio. kr.	2010	2011	2012	2013
Det skattefinansierede område *(- = overskud)*	-3,4	-35,2	-27,2	-68,3

Ultimokassebeholdning
En af de økonomiske målsætninger er, at der i hvert budgetår skal være en ultimokassebeholdning på minimum 35 mio. kr. Denne målsætning er opfyldt 2010 med en kassebeholdning på 36,2 mio. kr. I budgetoverslagsår 2011, 2012 og 2013 er kassebeholdningen under målsætningen og udgør henholdsvis 21,7 mio. kr., -13,2 mio. kr. og -2,0 mio. kr.

En kassebeholdning på 35 mio. kr. svarer til driften af Furesø kommune i ca. 4 dage.

Figur 4.3.1. Ultimokassebeholdningen 2010-2013

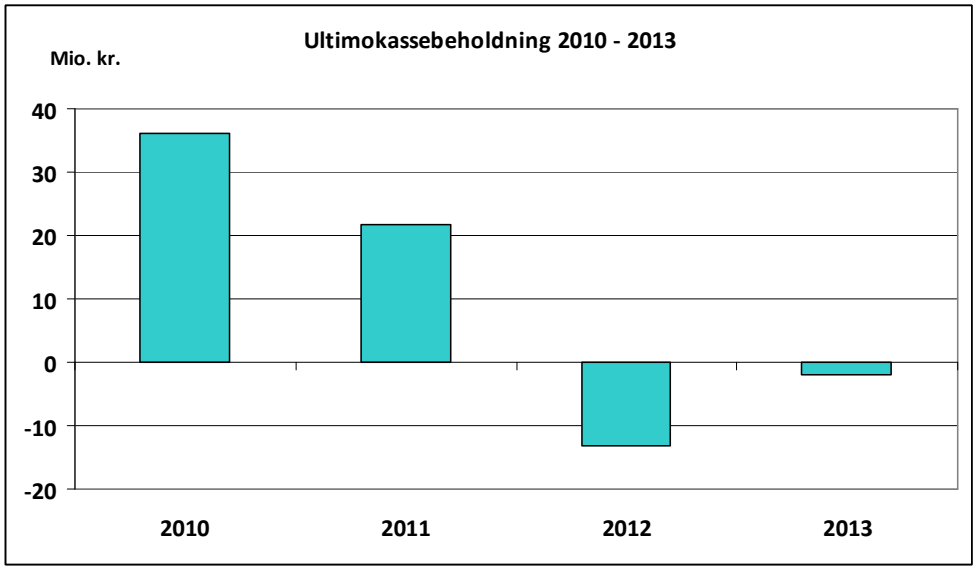

Kassetræk og henlæggelser
I budgettet forventes der et kassetræk på 1,8 mio. kr. i 2010, mens der i 2011 og 2012 forventes et kassetræk på henholdsvis 14,5 mio. kr. og 34,9 mio. kr. I 2013 budgetlægges der med henlæggelse i kassen på 11,2 mio. kr.

Figur 4.3.2. Kassetræk 2010-2013

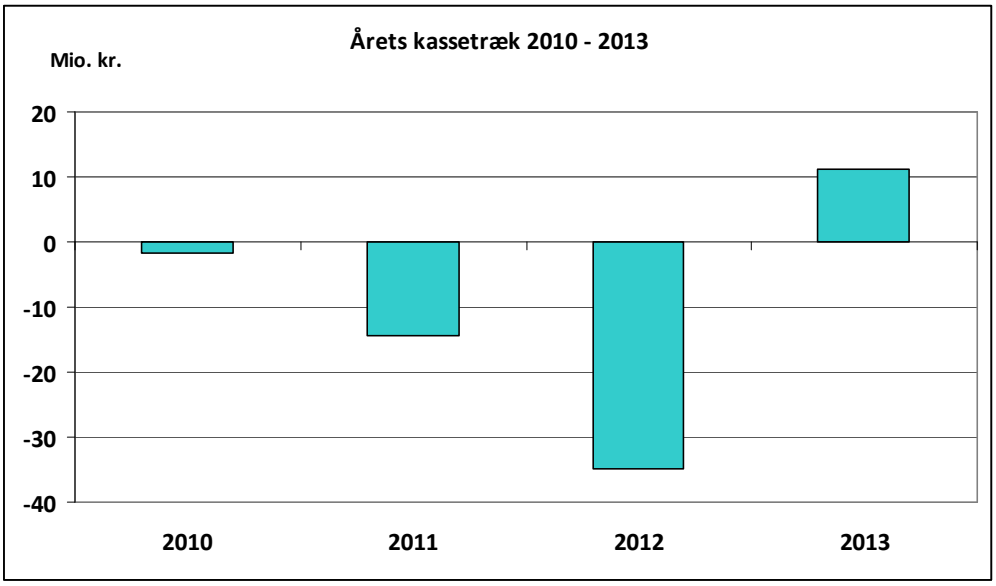

Anlægsramme på 40 mio. kr.
Anlægsrammen opgøres eksklusiv forsyningsområdet. Rammen afsættes bl.a. til demografisk betingede kapacitetsudvidelser, ekstraordinær vedligeholdelse samt generel udbygning af faciliteterne i kommunen. Beløbet svarer til ca. 1.350 kr. pr. indbygger.

Status
De skattefinansierede anlægsudgifter udgør netto 57,8 mio. kr. i 2010. I 2011 er der budgetlagt med anlægsudgifter på 52,9 mio. kr. I 2012 med 66,2 mio. kr. og i 2013 med 52,8 mio. kr. Det er alene salgsindtægter der er kontraktsbundne samt indtægter der med stor sandsynlighed kan realiseres, der indgår i budget 2010 og overslagsårene.

Den samlede netto anlægsudgift i hele budgetperioden udgør 229,7 mio. kr. svarende til et gennemsnitligt anlægsbudget i budgetperioden på 57,4 mio. kr. pr. år.

Serviceudgifter

Der er kommet stadig mere fokus på kommunernes overholdelse af den tilladte vækst i serviceudgifterne, og det må forventes, at regeringen også fremover vil følge stramt op overfor kommunerne. I aftalen mellem KL og Regeringen om kommunernes økonomi i 2009 blev vækstraten fastsat til 0 pct. i forhold til den samlede vækst i 2008. Økonomiaftalen for 2010 indebærer, at kommunerne under ét kan videreføre det serviceniveau, som blev fastlagt i budgettet for 2009. Der er dog givet et samlet rammeløft på 1,3 mia. kr. i forhold til kommunernes oprindelige budgetter for 2009. Rammeløftet består af to komponenter. Første komponent er en niveuakorrektion på 0,8mia. kr. med henvisning til det specialiserede socialområde i 2009. Anden komponent er et generelt løft af servicerammen på 0,5 mia. kr., der bl.a. skal dække det demografiske udgiftspres. 1 mia. kr. af kommunernes samlede bloktilskud i 2010 er gjort betinget af, at kommunerne under ét overholder den fastsatte serviceramme. Overskrides servicerammen, bliver overskridelsen modregnet i kommunernes bloktilskud.

Status

Den tilladte serviceramme, beregnet på baggrund af nærmere definerede regler fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, er i Furesø Kommune beregnet til 1.766,2 mio. kr. i 2010. De forventede serviceudgifter i budget 2010 udgør 1.765,8 mio. kr. Det forventede råderum er dermed budgetteret til 0,4 mio. kr. Det vil sige, at de forventede serviceudgifter er lavere end den tilladte serviceramme. Byrådet overholder således målsætningen. Det forventes endvidere, at den stramme økonomiske styring af serviceudgifterne fastholdes således, at der er sikkerhed for, at rammen for serviceudgifter fortsat overholdes.

Tabel 4.3.3 Opgørelse af serviceramme 2010

1.000 kr.	Serviceramme jf. KL's definition incl. korr. for demografi og DUT	Budget 2010
Nettodriftsudgifter		2.034.811
Heraf		
Overførselsudgifter		269.607
Brugerfinansierede områder (incl. tjenstemandspension)		-585
Serviceudgifter	1.752.674	1.765.789
Korrektioner af servicerammen:		
Aftrapning af refusionsordning - 450 mio. på landsplan	3.600	
Demografisk løft - 500 mio. kr. på landsplan	3.100	
Udgifter på det specialiserede omr. - 800 mio. kr. på landsplan	4.960	
Ændrede og nye opgaver på årets lov- og cirkulæreprogram - DUT - 1973,5 mio. kr. på landsplan	12.236	
Tekniske justeringer		
Justering af servicerammen for P/L-rul	-3.503	
Nedjustering af serviceramme ifb med P/L-rul	-6.821	
Serviceudgifter i alt	**1.766.246**	**1.765.789**
Rummelighed i serviceudgiftsrammen		**457**

4.4. Befolkningsudviklingen

Hvert år udarbejdes en befolkningsprognosen for Furesø Kommune. Befolkningsprognosen har til hensigt at beskrive tendenserne i den demografiske udvikling bl.a. for at muliggøre en vurdering af størrelsen af de kommunale indtægter (herunder primært skatteindtægterne) og udgifter (til f.eks. kommunale ydelser). Befolkningsprognosen bygger på flere antagelser, hvoraf specielt boligprognosen spiller en stor rolle, jf. boligprognosen på de kommende sider.

Befolkningsprognosen, som Byrådet vedtog i marts 2009 forventer, at indbyggertallet i Furesø Kommune stiger fra 37.858 til 38.205 personer i perioden 2009-2021 svarende til en befolkningsstigning på 347 personer (1 pct.), jf. nedenstående tabel.

Tabel 4.4.1. Befolkningsprognose for Furesø Kommune fordelt på aldersgrupper, antal personer 1. jan.

		Prognosetal, pr. 1.1												Forskel
ALDER	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**09-21**
0-2 år	1.262	1.233	1.215	1.200	1.181	1.177	1.176	1.174	1.173	1.195	1.219	1.241	1.260	-2
3-5 år	1.543	1.527	1.480	1.440	1.415	1.411	1.407	1.396	1.389	1.397	1.410	1.428	1.448	-95
6-16 år	6.398	6.368	6.343	6.294	6.199	6.162	6.097	6.028	5.981	5.949	5.938	5.941	5.932	-466
17-25 år	2.890	2.974	3.035	3.104	3.211	3.240	3.270	3.292	3.285	3.284	3.264	3.234	3.223	333
26-64 år	19.242	18.960	18.669	18.423	18.206	18.171	18.140	18.108	18.121	18.215	18.309	18.388	18.459	-783
65-79 år	5.153	5.319	5.472	5.601	5.791	5.801	5.810	5.828	5.794	5.752	5.732	5.694	5.673	520
80+ år	1.370	1.454	1.543	1.628	1.669	1.761	1.856	1.914	1.967	2.043	2.094	2.165	2.210	840
I alt	**37.858**	**37.835**	**37.757**	**37.689**	**37.674**	**37.723**	**37.755**	**37.741**	**37.710**	**37.835**	**37.965**	**38.092**	**38.205**	**347**

I de forskellige aldersgrupper er der både større og mindre udsving. Specielt ses et fald i 2021 i antallet af erhvervsaktive på 783 personer i forhold til 2009. Yderligere er der et samlet fald i antallet af børn under 6 år på 97 personer, og et fald i antallet af 6-16-årige børn på 466 personer i perioden 2010-2021. I aldersgruppen 17-25 årige forventes en stigning på 333 personer i perioden. Ligeledes forventes en stigning i gruppen af "unge ældre" (65-79 årige) samt af ældre i gruppen af "over 80-årige", med hhv. 520 og 840 personer i perioden 2010-2021. Konsekvensen af denne udvikling er, at det må forventes, at hver femte borger i Furesø Kommune vil være 65 år eller derover i 2021.

Tendenserne i de forskellige aldersgrupper går igen, hvis man kun ser på budgetperioden (2010-2013). Der forventes dog et lille fald i det samlede befolkningstal på 184 personer fra 2009 til 2013, men udviklingen i de forskellige aldersgrupper er den samme i budgetperioden (2010-13) som for hele prognoseperioden (2010-2021).

Figur 4.4.1: Befolkningsprognose 2009 – 2021, marts 2009

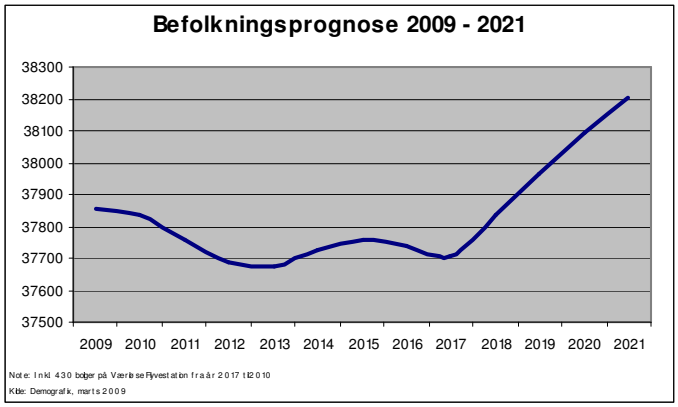

Figur 4.4.2. Ændring i befolkningstallet i budgetperioden fordelt på aldersklasser

	2009	2013	Ændring i antal	Ændring i pct.
0-2 år	1.262	1.181	-81	-6,4
3-5 år	1.543	1.415	-128	-8,3
6-16 år	6.398	6.199	-199	-3,1
17-25 år	2.890	3.211	321	11,1
26-64 år	19.242	18.206	-1.036	-5,4
65-79 år	5.153	5.791	638	12,4
80+ år	1.370	1.669	299	21,8
I alt	37.858	37.674	-184	-0,5
Note: 2009 er faktiske tal				

Grafer over befolkningsprognosen samt diverse prognosetal findes på kommunens hjemmeside www.furesoe.dk.

Den faktiske befolkningsudvikling i 2009
Siden befolkningsprognosen blev udarbejdet i marts 2009, er der sket en markant stigning i befolkningen i Furesø Kommune. Indbyggerantallet er fra 1. januar 2009 til den 1. december 2009 steget med knap 400 borgere. Grunden til denne store stigning er, at der har stået en del boliger tomme og disse er nu blevet fyldt op.

Finanskrisen har skabt nogle meget uforudsigelige tendenser på boligmarkedet, som det har været meget svært at forudsige. Befolkningsprognosen fra marts forudsagde ikke en stigning i befolkningstallet. Grunden til afvigelsen er, at de forudsætninger, der ligger til grund for befolkningsprognosen, er ændret. Inden finanskrisen var på sit højeste, var det ikke ualmindeligt, at man købte et ny bolig inden man havde solgt sin nuværende. Da boligmarkedet vendte og gik fra at være sælgers marked til købers marked, fik nogle boligejere svært ved at komme af med den ene bolig og dermed kom der til at være en usædvanlig høj mængde af boliger til salg. Der blev et overudbud af boliger. Dette aspekt blev ikke vægtet nok i boligprogrammet fra marts 2009, som ligger til grund for befolkningsprognose 2009-2021. Der har dermed været ekstra mange boliger til salg, og disse er, trods den generelle afmatning på boligmarkedet, blevet solgt og nye Furesø-borgere er kommet til.

De godt 400 nye Furesø-borgere fordeler sig på alle aldersgrupper. Der er dog sket en stigning i de ældre over 65 år med 3,5 procent.

Befolkningsvæksten i Furesø Kommune følger omegnskommunerne. Her er der i løbet af 2009 ligeledes sket en tilvækst i befolkningen i næsten alle kommunerne i Nordsjælland.

Nedenstående graf viser den faktiske befolkningsudvikling i Furesø Kommunes historie.

Figur 4.4.3: Befolkningsudviklingen fra januar 2007 til december 2009.

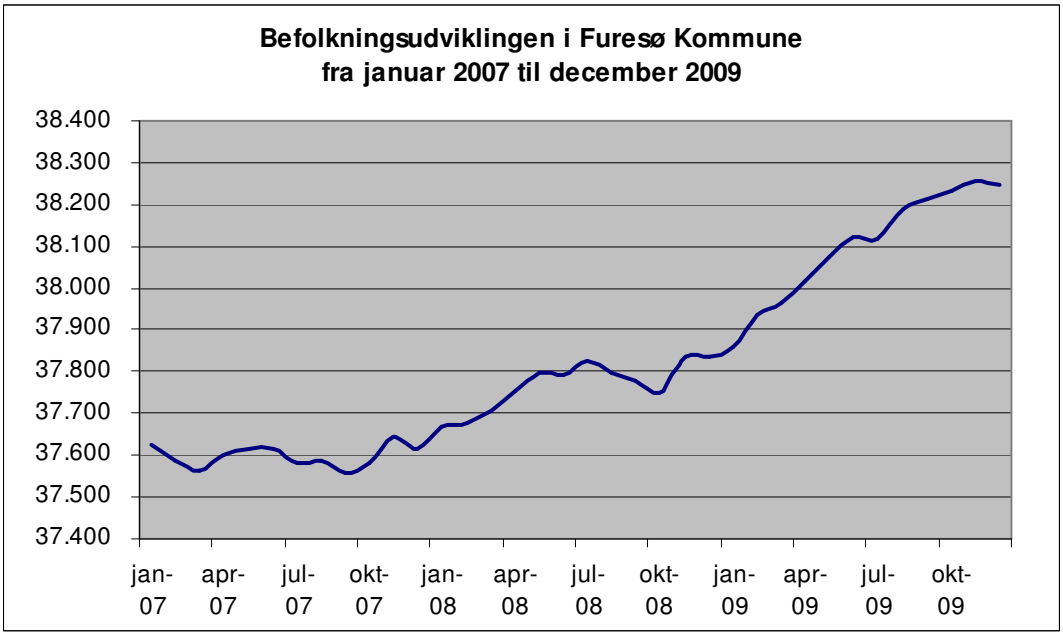

Der er taget højde for, de flere borgere i beregningen af skatteindtægterne i budget 2010-13.

Tabel 4.4.4 Boligprognose, marts 2009 (antal boliger).

BOLIGPROGNOSE 2009

24. februar 2009

Område	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
Parcelhuse													
Værløse													
Hareskovby	1		1		1		1		1		1		6
Jonstrup						1		1					2
Kirke Værløse				1						1			2
Nørrevang			1									1	2
U. Værløsevej kvt.		1							1				2
Syvstjernen								1					1
Søndersø-Åkandevej				1		1						1	3
Ryget Skovby: Bøgehaven	5												5
Laanshøj, område F (Udsigten)							5	5					10
Laanshøj, område G (grunde)		5	10	12	10								37
Farum													
Solvang-skoledistrikt	1				1						1		3
Stavnsholt-skoledistrikt		1				1				1			3
Lyngholm-skoledistrikt		1	1	1				1		1		1	6
"Skolelandbruget"					10								10
Parcelhuse i alt	**7**	**8**	**13**	**15**	**22**	**3**	**6**	**8**	**2**	**3**	**2**	**3**	**92**
Tæt-lavt													
Værløse													
Lerstedet			4										4
Skovlinien			10	10	10								30
Ryget Skovby: Bøgehaven	15	8											23
Laanshøj, område A og B	10	10	9										29
Laanshøj, område C, D og E						41	40	40	40	40	40		241
Jonstrup ved seminariet, B33			8	8									16
Jonstrup, B34, Kuben					28	28							56
Flyvestation, B36 og B37									100	100	100	130	430
Farum													0
Duemose Park				10	10								20
Sejlgården			6										6
Farum Nordby, Kasernen			10	10	10								30
Farum Nordby, Kasernen, ubeboede boliger + sokkelgr.	5	6	6										17
Farum Nordby, Hjortefarmen	20	10			10	10	12						62
Farum Vest			4										4
"Skolelandbruget"				10									10
Tæt-lavt i alt	**50**	**34**	**57**	**48**	**68**	**79**	**52**	**40**	**140**	**140**	**140**	**130**	**978**
Etageboliger													
Værløse													
Bymidten, Stiagergrunden	25	18											43
Farum													0
Farum Bytorv, syd							10	10					20
Farum Hovedgade				5	5	5							15
Farum Station, ny fortætningsmulighed									10	5			15
Farum Nordby, Kasernen				43	43	43	43	44					216
Farum Nordby, Kasernen - ubeboede boliger	15	15											30
Etageboliger i alt	**40**	**33**	**0**	**48**	**48**	**48**	**53**	**54**	**10**	**5**	**0**	**0**	**339**
Boliger i alt	**97**	**75**	**70**	**111**	**138**	**130**	**111**	**102**	**152**	**148**	**142**	**133**	**1409**

Note 1: Boligprognosen viser det forventede antal færdiggjorte boliger til indflytning i perioden 2009-2020.

Note 2: Boligprognosen rummer ikke de 1.300 boliger i Farum Nordby-distriktet som er nævnt i kommunes planstrategi.

Note 3: Boligprognosen rummer 430 boliger på Flyvestationen.

Note 4: Boligprognosen rummer ikke boliger på Farum Bytorv og skolelandbruget mv., som aktuelt diskuteres.

Note 5: Boligprognosen rummer 20 boliger på Farum Bytorv ved Staunsholtvej som aktuelt drøftes.

Note 6: Kommuneplanen giver en række fortætningsmuligheder, der ikke forventes udnyttet i perioden

Note 7: Tidligere opførte, men aktuelt ubeboede tomme boliger på Kasernen (Garnisons- og Regimentsparken) er medtaget

Note 8: Forslaget er baseret på forvalt.kendskab til igangværende og kommende byggeprojekter og forventninger til fremtidigt byggeri.

4.5. Aftale om kommunernes økonomi for 2010

Den 19. juni 2009 indgik Regeringen og Kommunernes Landsforening en aftale om kommunernes økonomi i 2010. I aftalen blev det pointeret, at den internationale økonomiske afmatning har lagt en betydelig dæmper på vækstudsigterne for dansk økonomi, og det stiller store krav til den økonomiske politik, hvor udfordringen på kort sigt har ændret sig fra en situation med høj økonomisk vækst og et betydeligt kapacitetspres i økonomien til en situation med afdæmpet vækst og stigende ledighed.

I aftalen blev det ligeledes udtrykt bekymring om at det ser ud til at de offentlige finanser vil blive kraftigt svækket i 2009 og 2010 som følge af den globale afmatning og finanskrise.

For at øge beskæftigelsen i blandt andet byggesektoren er regeringen og KL enige om et betydeligt løft af nyinvesteringer og vedligeholdelse på blandt andet folkeskole og daginstitutionsområdet i 2010

I aftalen er der et budskab at de seneste års betydelige udgiftsvækst på det specialiserede socialområde skal standses. Regeringen og KL forudsætter, at kommunalbestyrelserne inden for lovgivningens rammer påtager sig dette ansvar, og at regeringen understøtter dette ved at undlade at tage initiativer, der måtte svække kommunernes muligheder for udgiftsstyring. Regeringen og KL er samtidig enige om en række yderligere initiativer på området for at understøtte målsætningen.

Med aftalen konkretiseres den fælles målsætning om, at kommunerne årligt skal omstille aktiviteter med henblik på serviceforbedringer for borgerne svarende til et råderum på 1 mia. kr. i 2010. Det sker via en kombination af kommunernes egne initiativer og statslige tiltag i form af blandt andet afbureaukratisering af regler mv.

Regeringen og KL har med aftalen ligeledes lagt sporet for det videre arbejde i kommunerne med udvikling af kvalitet i servicetilbuddene, som er sat i gang med kvalitetsreformen og det Fælleskommunale Kvalitetsprojekt. Afsættet for det videre arbejde vil fortsat være de ti principper for god decentral styring.

Aftalen har hermed følgende fokuspunkter:

1. Anlægsinvesteringer
2. Kvalitetsreform og rammer for det kommunale selvstyre
3. Frigørelse af ressourcer til service til borgerne, herunder
    - Afbureaukratisering
    - Arbejdskraftsbesparende teknologi
4. Kommunernes økonomi for 2010, herunder
    - Bloktilskud
    - Økonomiske trængte kommuner (skattepulje)
5. Forskellige sektortemaer, bl.a.
    - Beskæftigelsesområdet
    - Dagtilbudsområdet, bl.a. indførelse af et sundt måltid mad i daginstitutionerne
    - Det specialiserede socialområde
    - Madservice i plejeboliger
    - Specialundervisning
    - Sundhedsområdet
6. Øvrige temaer, herunder

- Miljø
- Digital forvaltning
- Konkurrenceudsættelse

Den samlede aftale mellem KL og Regeringen om kommunernes økonomi 2010 kan læses bagerst i budgettet under fane 20.

Hovedpunkter i budgettet

Furesø Kommune har i lighed med landets resterende kommuner en strøm af indtægter samt et løbende forbrug. Indtægterne såvel som udgifterne fordeler sig over en række forskellige poster. I det følgende illustreret ved brug af diverse figurer og tabeller. Den vigtigste tabel er totalbudgettet, hvori man kan aflæse alle hovedposterne i kommunens budget, herunder om de økonomiske målsætninger er overholdt.

Sidst i totalbudgettet kan man se de finansielle poster, hvilket inkluderer afdrag på lån og frigivelse af deponerede midler samt kassehenlæggelsen. I løbet af 2010 forventes et træk på kassebeholdningen på ca. 2 mio. kr. Ligeledes forventes der et træk på kassebeholdningen i 2011 og 2012, på henholdsvis 14,5 mio. kr. og 35 mio. kr., mens der sker en henlæggelse/forøgelse i 2013 på 11 mio. kr.

5.1 Totalbudget

Tabel 5.1.1 Furesø Kommune totalbudget 2010-2013.

*Mio. kr. / netto (**2010-priser**)* *- = indtægt* *+ = udgift*	Budget 2010	Budget-overslag 2011	Budget-overslag 2012	Budget-overslag 2013
A. Det skattefinansierede område:				
Skatter:				
Personskat	-1.834,4	-1.878,0	-1.923,5	-1.972,6
Efterregulering af skatter 2007 og 2008	73,6	103,1		
Bidrag til det skrå skatteloft	8,8	8,9	9,2	9,4
Selskabsskat m.v.	-50,7	-38,4	-25,7	-24,6
Anden skat pålignet visse indkomster (Dødsbobesk. m.v.)	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Grundskyld	-237,9	-251,4	-265,5	-280,4
Anden skat på fast ejendom (dækningsafgift)	-32,1	-34,0	-36,0	-38,0
Skatter i alt	**-2.073,1**	**-2.090,2**	**-2.242,0**	**-2.306,6**
Tilskud og udligning:				
Udligning	156,8	121,7	138,3	143,1
Korr. vedr. overudligning	4,0	4,4	4,5	4,7
Bloktilskud	-114,5	-130,9	-150,3	-149,1
Betinget statstilskud	-6,8	-6,8	-6,8	-6,8
Udligning vedr. selskabsskat	4,3	3,2	2,6	2,9
Udligning vedr. udlændinge	-5,4	-5,5	-5,8	-6,0
Særtilskud	-55,1	-57,1	-59,2	-61,4
Særtilskud, tilsvar	4,7	4,9	5,0	5,2
Tilskud vedr. kvalitetsfonden	-27,3	-13,7	-13,7	-13,6
Grundbidrag- og udviklingsbidrag til sundhedsvæsenet	50,0	51,9	53,8	55,8
Beskæftigelsestilskud	-41,4	-41,5	-41,5	-41,5
Statstilskud på ældreområdet	-8,2	-8,5	-8,7	-9,0
Efterregulering landsskøn		10,0		
Efterregulering af udligning af indkomstår 2007 og 2008	-63,7	-89,1		
Tilskud og udligning i alt	**-102,6**	**-157,0**	**-81,8**	**-75,7**
Driftsudgifter ekskl. forsyning (inkl. refusion):				
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	61,9	56,8	55,4	54,3
Transport og infrastruktur	61,8	61,6	61,4	61,2
Undervisning og kultur	486,8	481,6	477,5	476,4
Sundhedsområdet	105,5	105,0	105,0	105,2
Sociale opgaver og beskæftigelse	1.076,8	1.064,1	1.058,0	1.051,0
Administration og fællesudgifter	239,3	236,0	234,2	234,0
Driftsudgifter i alt	**2.032,1**	**2.005,1**	**1.991,5**	**1.982,1**
Renter i alt	**102,9**	**111,0**	**108,3**	**105,2**
Pris- og lønstigninger vedr. hovedkonto 0-6		56,8	115,3	173,8
Resultat af ordinær driftsvirksomhed - = overskud	**-40,7**	**-74,3**	**-108,7**	**-121,2**
Anlæg:				
Anlægsudgifter	66,8	66,4	66,2	52,8
Anlægsindtægter	-9,0	-13,5	0,0	0,0
Anlægsudgifter i alt - netto	**57,8**	**52,9**	**66,2**	**52,8**
Jordforsyning:				
Salg af jord m.v.	-35,3	-20,3	-0,3	-0,3
Køb af jord, inkl. byggemodning	14,8	6,5	15,6	0,3
Jordforsyning i alt	**-20,5**	**-13,8**	**15,3**	**0,0**

*Mio. kr. / netto (**2010-priser**)* *- = indtægt* *+ = udgift*	Budget 2010	Budget-overslag 2011	Budget-overslag 2012	Budget-overslag 2013
A. Det skattefinansierede område i alt	**-3,4**	**-35,2**	**-27,2**	**-68,3**
B. Det brugerfinansierede område	**-0,6**	**-0,6**	**-0,6**	**-0,6**
C. Årets resultat i alt (A+B)	**-4,0**	**-35,8**	**-27,8**	**-68,9**

Finansieringsoversigt

*Mio. kr. / netto (**2010-priser**)* *- = indtægt* *+ = udgift*	Budget 2010	Budget-overslag 2011	Budget-overslag 2012	Budget-overslag 2013
Tilgang af likvide aktiver:				
Resultat i alt (se resultatopgørelsen)	-4,0	-35,8	-27,8	-68,9
Optagne lån (langfristet gæld) *	-59,9	-25,0	-25,0	-25,0
Tilgang af likvide aktiver i alt	**-63,9**	**-60,8**	**-52,8**	**-93,9**
Anvendelse af likvide aktiver:				
Afdrag på lån	87,1	91,8	96,0	100,1
Øvrige finansforskydninger **	6,8	11,7	19,9	10,8
Frigivelse af deponerede midler (tidl. Farum Kommune)	-28,2	-28,2	-28,2	-28,2
Anvendelse af likvide aktiver i alt	**65,7**	**75,3**	**87,7**	**82,7**
Kassetræk (- = kasssehenlæggelse)	**1,8**	**14,5**	**34,9**	**-11,2**
Kassebeholdning (primo) (- = negativ beholdning)	**38,0**	**36,2**	**21,7**	**-13,2**
Kassebeholdning (ultimo) (- = negativ beholdning)	**36,2**	**21,7**	**-13,2**	**-2,0**

* Der er årligt budgetlagt en låneoptagelse på ca. 20 mio. kr. vedr. lån til betaling af ejendomsskat. I 2010 er budgetteret med en låneoptagelse på 28,1 mio. kr. til tilbagebetaling af mellemværende med Furesø Vandforsyning jf. selskabsgørelse af forsyningsområdet.

** Bevægelser på *øvrige finansforskydninger* er bl.a. udtryk for forskydningerne i kommunens finansielle tilgodehavender og kort fristede gæld. Over en årrække vil bevægelserne på finansforskydninger udligne sig selv, men de kan have stor likviditetsmæssig betydning i de enkelte budgetår. I posten indgår bl.a. tilbagebetaling vedr. lån til betaling af ejendomsskatter samt to deponerede beløb vedr. deponering af overskudslikviditet vedr. kontantbeholdning (tidligere Værløse Kommune) og forsyningsområdet.

5.2 Hvor kommer pengene fra og hvad bruges de til?

De to nedenstående figurer illustrerer kommunens fordeling af henholdsvis indtægter og udgifter i budget 2010.

Figur 5.2.1. Furesø Kommunes indtægter

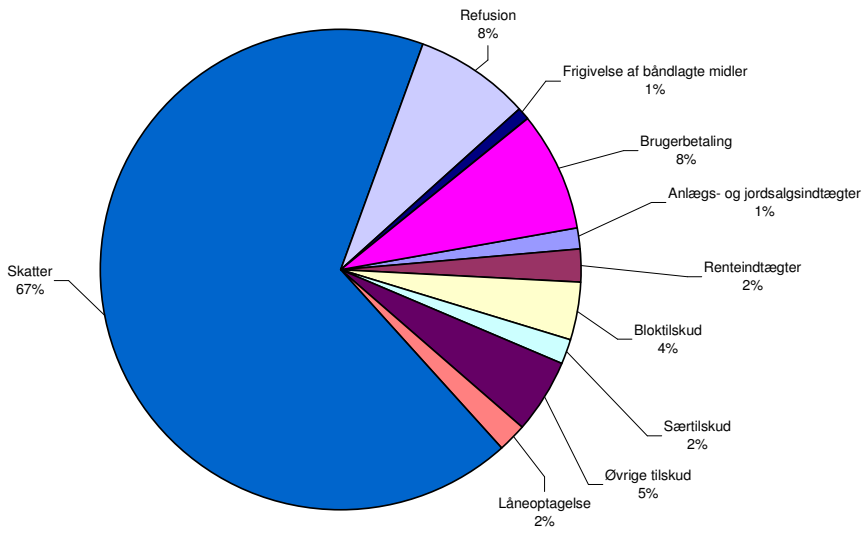

Figur 5.2.2. Furesø Kommunes udgifter

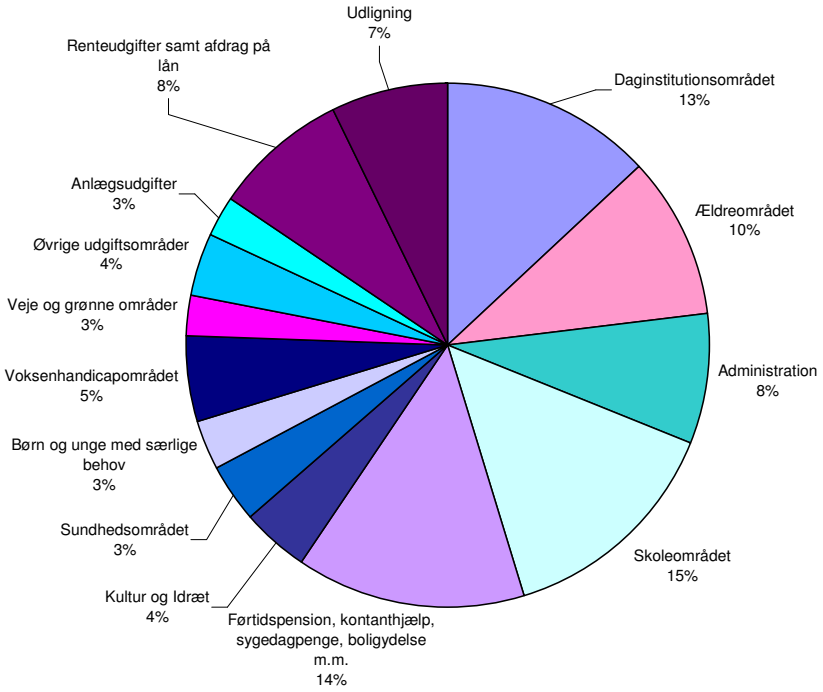

5.3 Kommunens skatter, tilskud og udligning

Kommunens samlede indtægter (skatteindtægter, tilskud og udligning) er i 2010 budgetteret til 2.175,7 mio. kr. netto. Hovedparten af disse indtægter kommer fra personskatterne. Yderligere bemærkes det, at kommunen i 2010 modtager 102,6 mio. kr. igennem tilskud og udligningssystemet.

Tabel 5.3.1. Furesø Kommunes skatter, tilskud og udligning i 2010 (i 1.000 kr.).

Kommunal indkomstskat	**-2.073.171**
- Personskatter	-1.834.396
- Efterregulering af skatter vedr. 2007	73.595
- Bidrag til det skrå skatteloft	8.798
- Selskabsskat	-50.745
- Anden skat (Dødsbobeskatning)	-400
- Grundskyld	-237.876
- Dækningsafgift	-32.147
Tilskud og udligning	**-102.581**
- Udligning	160.848
- Bloktilskud og betinget statstilskud	-121.308
- Udligning vedr. selskabsskat	4.300
- Udligning vedrørende udlændinge	-5.400
- Særlige tilskud og tilsvar	-50.328
- Tilskud vedr. kvalitetsfonden	-27.348
- Grundbidrag- og udviklingsbidrag til sundhedsvæsenet	50.018
- Beskæftigelsetilskud	-41.412
- Statstilskud på ældreområdet	-8.232
- Efterregulering 2007	-63.719
Sktter og tilskud / udligning i alt	**-2.175.752**

Note: - = Indtægt

Selvbudgettering kontra statsgarantien

Kommunerne kan ved budgetlægningen vælge mellem selvbudgettering og statsgaranti.

Furesø Kommune har for budgetåret 2010 valgt statsgarantien. Derved baseres budgettet på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og dermed også et tilhørende tilskuds- og udligningsbeløb.

Havde kommunen i stedet valgt selvbudgettering, ville kommunens budget blive baseret på kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget, befolkning og foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger. Derved vil tilskuddet efterfølgende blive afregnet på baggrund af foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb. To år efter tilskudsåret opgøres kommunens endelige tilskuds- og udligningsbeløb på baggrund af en opgørelse af kommunens faktiske beskatningsgrundlag (idet udskrivningsgrundlag opgøres ud fra de faktiske selvangivne indkomster), faktisk opgørelse af grundværdier og det faktiske folketal pr. 1. januar i tilskudsåret. På baggrund heraf beregnes en efterregulering som er forskellen mellem de endeligt opgjorte beløb og de foreløbige beløb, som blev afregnet i tilskudsåret.

Ved vedtagelsen af det første budget i Furesø Kommunes historie, dvs. budet 2007, blev der valgt selvbudgettering. Dette blev ligeledes valgt i budget 2008, mens statsgarantien blev valgt i budget 2009 og 2010.

Som nævnt valgte Furesø Kommune at selvbudgettere i budget 2007. Forskellen mellem det Furesø Kommune dengang forventede at ville modtage i skatteindtægter, og hvad kommunen faktisk modtog, skal afregnes i budget 2010. Forskellen blev på 73,6 mio. kr. som Furesø Kommune skal tilbagebetale i 2010. Dette modregnes dog i udligningssystemet, så Furesø Kommune også modtager 63,7 mio. kr. mere i udligning end forventet tilbage i 2007. Nettovirkningen er dermed et tab på 9,9 mio. kr. i 2010.

Skatter

I det følgende beskrives de forskellige skatteindtægter for Furesø Kommune. Under de specifikke bemærkninger for økonomiudvalget fremgår en mere detaljeret beskrivelse.

Den kommunale indkomstskat for 2010 er baseret på det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, som er udmeldt af Indenrigs- og Socialministeriet.

Ifølge den aftale, der blev indgået i 2005 mellem det daværende Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Furesø Kommune, skal der frem til 2013 opkræves indkomstskatter med en differentieret skatteprocent på 2,3 % for de to tidligere kommuner.

Figur 5.3.1. Furesø Kommunes indtægter fra skatter i 2010.

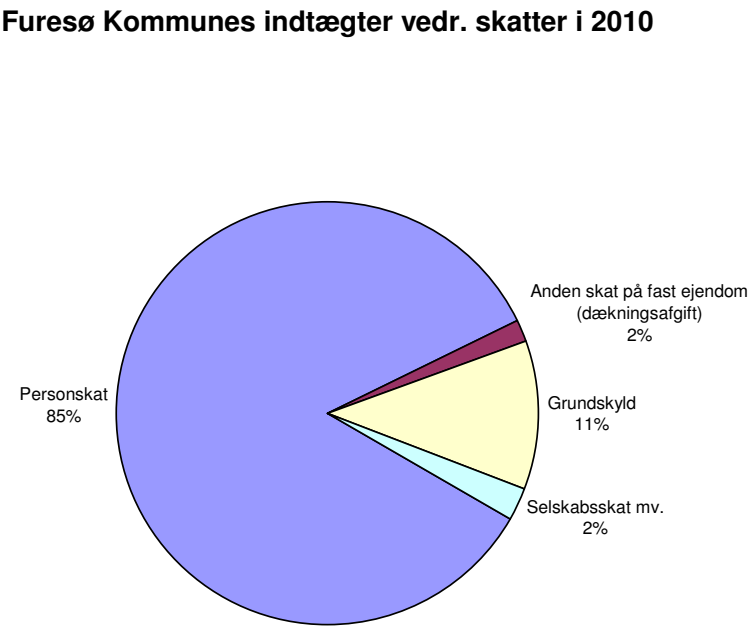

Personskat

Udskrivningsgrundlaget

For at beregne størrelsen af personskatteindtægterne anvendes kommunens udskrivningsgrundlag. Udskrivningsgrundlaget for Furesø Kommune udgøres af summen af de skattepligtige indtægter, som oppebæres af borgere i Furesø Kommune. Udviklingen i udskrivningsgrundlaget afhænger både af befolkningsudviklingen, herunder til- og fraflytning, og udviklingen i borgernes indkomster og fradrag. For at udregne størrelsen af personskatterne benyttes befolkningsprognosen, som sammen med forudsætninger om næ-

ste års budget fra Kommunernes Landsforening, giver input til en indtægtsprognosemodel. Modellen giver et skøn over kommunens udskrivningsgrundlag på baggrund af de tidligere års udvikling og forventninger til de kommende år. Derudover tager modellen højde for ændringer i skattereglerne som følge af "Lavere skat på arbejde" og "Forårspakken 2.0".

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er 7,055 mia. kr., hvilket giver et indkomstskatteprovenu på 1,834 mia. kr. svarende til et gennemsnitligt udskrivningsgrundlag pr. indbygger på ca. 187.000 kr. i 2010.

Til sammenligning kan det nævnes at det selvbudgetterede udskrivningsgrundlag er beregnet til 7,052 mia. kr., hvilket giver et indkomstprovenu på 1,832 mia. kr. Det svarer til et gennemsnitligt udskrivningsgrundlag på 185.000 kr. pr. indbygger i 2010.

Forskellen i det samlede nettoprovenu (dvs. summen af indkomstskatteprovenuet og tilskud og udligning), ved statsgarantien i forhold til selvbudgetteringen, er ifølge forvaltningens beregninger, der er baseret på KL's skøn, omkring 14 mio. kr. Ved budgetvedtagelsen blev det vedtaget at Furesø Kommune i 2010 benytter statsgarantien. Dette er gjort for at minimere risikoen for en efterfølgende negativ efterregulering som følge af fortsatte nedjusteringer af de økonomiske vækstskøn.

Følgende tabel viser udviklingen i det gennemsnitlige udskrivningsgrundlag i perioden 2008 til 2013 for henholdsvis Farum og Værløse, samt Furesø Kommune.

Tabel 5.3.2. Udviklingen i det gennemsnitlige udskrivningsgrundlag pr. indbygger (i hele kr.)

	2007	2008	2009	2010 Statsgaranti	2011	2012	2013
Farum	160.712	161.966	164.233		177.944	182.571	187.317
Værløse	181.931	183.912	186.486		202.055	207.309	212.699
Furesø	**171.238**	**172.824**	**175.243**	**186.759**	**189.874**	**194.810**	**199.875**

Skatteprocenter
Ved vedtagelsen af budget 2010 blev udskrivningsprocenten øget med 0,1 procent. I Sammenlægningsaftalen for Furesø Kommune er der som bekendt fastsat et særligt vilkår, hvor der i to valgperioder fra 2007 til og med 2013 sker en differentiering af i den nye kommune. Dette indebærer, at de nuværende forskelle i skatteprocenter inden for de eksisterende kommunegrænser fastholdes i perioden, således at udskrivningsprocenten og grundskyldspromillen i den tidligere Farum Kommune er henholdsvis 2,3 procentpoint og 7,0 promillepoint højere end i den tidligere Værløse Kommune.

Grundlaget for beregningen af skatteprovenuet er vist i nedenstående tabel.

Tabel 5.3.3. Grundlag for beregning af skatteprovenu i 2010.

(i mio. kr.)	Udskrivningsgrundlag (statsgarantien)	Udskrivnings-procent	Provenu
Farum	3.376	**27,2**	918
Værløse	3.679	**24,9**	916
Furesø	7.055	26	1.834

Note: Udskrivningsgrundlaget for Farum og Værløse beror på et skøn

Bidrag til det skrå skatteloft
I skattesystemet er der indlagt en øvre grænse for skatten af den sidst tjente krone, hvilket er det skrå skatteloft. I 2009 var den øvre grænse på 59 pct. I aftalen om "Forårspakken 2.0" afskaffes mellemskatten samtidig med, at bundskatten nedsættes med 1,5 pct. point. Det medfører, at skatteloftets øvre grænse nedsættes til 51,5 pct. i 2010.

Det betyder, at hvis summen af kommuneskat og de forskellige statslige indkomstskatter overstiger 51,5 pct., betaler staten et nedslag i skatten, så borgerne bliver friholdt for denne del af skatten. Den kommunale medfinansieringsgrænse er i 2010 fastsat til 24,72 procent.

Kommunen skal kun bidrage til det skrå skatteloft hvis følgende to betingelser er opfyldt:

- Kommunens udskrivningsprocent er højere i 2010 end udgangspunktet i 2007
- Kommunens udskrivningsprocent er højere en 24,74 (medfinansieringsgrænsen).

Begge disse betingelser er opfyldt for Furesø Kommune, som dermed skal bidrage til det skrå skatteloft.

I budget 2008 hævede Furesø Kommune skatten med 0,5 procent, og i budget 2010 blev skatten hævet med 0,1 procent. Samlet set betyder det, at kommunen i 2010 formodes at bidrage med 8,8 mio. kr. til det skrå skatteloft.

Selskabsskat m.v.
Selskabsskatterne for 2010 er beregnet og udmeldt fra Indenrigs- og Socialministeriet på baggrund af provenuet fra selskabsskat for skatteåret 2008 (vedrører indkomståret 2007). I overslagsårene er provenuet af selskabsskatter fremskrevet med KL's skøn over udviklingen, hvilket er -24,2 pct. i 2011, -20,1 pct. i 2012 og 12,9 pct. i 2013. Årsagen til denne udvikling er den generelt dårlige økonomiske situation på landsplan, som resulterer i dårligere regnskaber for selskaberne. Som følge af dette får kommunen et lavere provenu fra selskabsskatterne. Selskabsskatten indgår med 50 procent i udligningen.

Anden skat pålignet visse indkomster
Denne skatteindtægt består af provenuet fra dødsbobeskatning.

Grundskyld (Ejendomsskatter)
I lighed med udskrivningsprocenten for personskatterne har Indenrigs- og Socialministeriet fastsat, at grundskylden også skal opkræves med differentieret promille. Det er Byrådet, der fastsætter grundskyldspromillen, men det er et krav, at der skal være en difference på 7 promille mellem de udskrevne grundskyldspromiller i de 2 tidligere kommuner.

Ved vedtagelse af budget 2010 blev grundskyldspromillen øget med 0,5 promille. I budget 2010-2013 er der således budgetlagt med en grundskyldspromille på henholdsvis 28,5 for den tidligere Farum Kommune og 21,5 for den tidligere Værløse Kommune. Furesø Kommune får i budget 2010 grundskyld af de skattepligtige grundværdier opgjort pr. 1. oktober 2008.

Tabel 5.3.4. Grundlag for beregning af grundskyldsprovenu.

(mio. kr.)	Grundsværdi	Promille	Provenu
Farum	4.110,8	28,5	117.1
Værløse	5.572,1	21,5	119,8
I alt	9.682,9		236,9

Anden skat på fast ejendom (dækningsafgift)
Provenuet udgøres af diverse dækningsafgifter. Størstedelen af provenuet (ca. 80 pct.) kommer fra dækningsafgifterne af forskelsværdien for forretningsejendomme svarende til 28 mio. kr. Grundværdierne for forretningsejendomme er opgjort til 2,8 mia. kr. i 2010. Det samlede provenu for anden skat på fast ejendom udgør 30,4 mio. kr. i 2010. I overslagsårene er provenuet fremskrevet med KL's reguleringsprocenter.

Udligning og generelle tilskud
Tilskuds- og udligningssystemet består af

- Landsudligning - udligning af 58 pct. af forskellen mellem beregnet udgiftsbehov og beregnede skatteindtægter.
- Hovedstadsudligning - udligning af 27 pct. af forskellen mellem beregnet udgiftsbehov og beregnede skatteindtægter.
- Bloktilskud (statstilskud) – fordeles efter indbyggertal.
- Tilskudsordning for særligt ugunstigt stillede kommuner.
- Særlige tilskuds- og udligningsordninger (bl.a. tilskud til generelt løft af ældreplejen, udligning af selskabsskat, udligning af kommunernes merudgiftsbehov vedr. indvandrere, flygtninge og efterkommere).

I det følgende beskrives udligningen og de generelle tilskud for Furesø Kommune. I totalbudgettet fremgår det, at udligningen og de generelle tilskud i alt udgør en indtægt på 102,6 mio. kr. i 2010. Dette er en konsekvens af, at kommunen modtager 315,6 mio. kr. i tilskud og udligning, mens den bidrager med 219,8 mio. kr. i 2010. Under de specifikke bemærkninger for økonomiudvalget fremgår en mere detaljeret beskrivelse.

Figur 5.3.2. Indtægter vedr. tilskud og udligning i 2010.

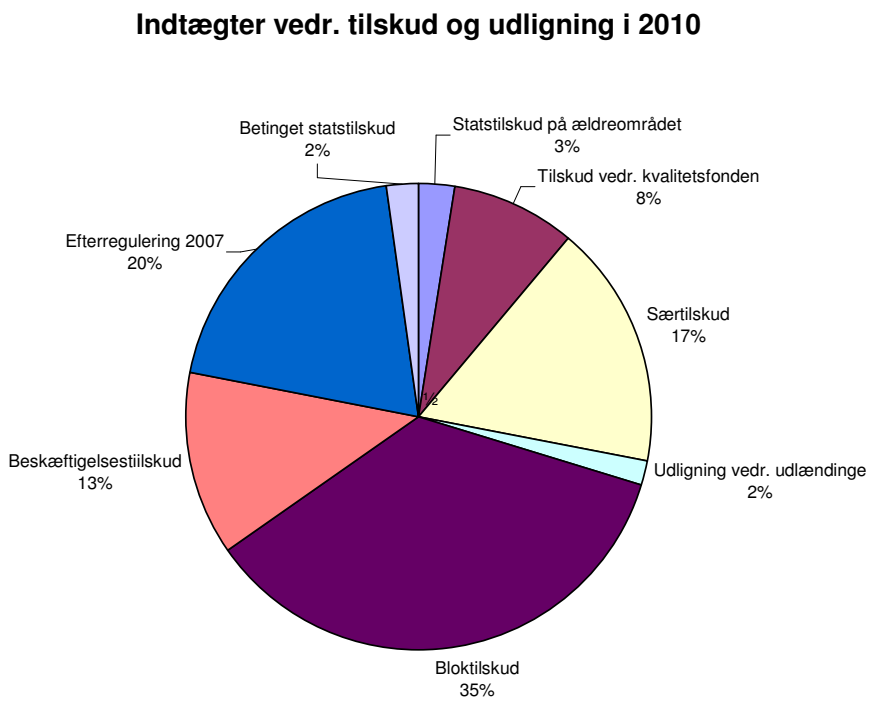

Figur 5.3.3. Udgifter vedr. tilskud og udligning i 2010.

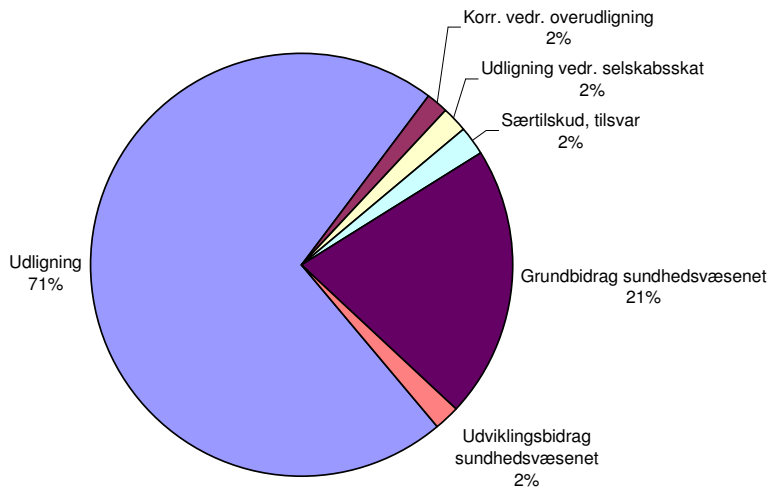

Udligning
I udligningssystemet opgøres det, om den enkelte kommune ved at opkræve en *gennemsnitlig* skatteprocent vil få underskud eller overskud i forhold til sit *beregnede udgiftsbehov*. Nettoudligningen omfatter således både beskatningsgrundlag og udgiftsbehov. Et strukturelt overskud eller underskud viser, om en kommune er i stand til at finansiere sit udgiftsbehov ved opkrævning af skat med en gennemsnitlig skatteprocent. Har en kommune et strukturelt underskud, vil den i landsudligningen modtage et tilskud svarende til 58 pct. af det strukturelle underskud og omvendt ved et overskud. Tilsvarende gælder for hovedstadsudligningen dog med 27 pct.

I beregning af landsudligning og hovedstadsudligning anvendes befolkningens alderssammensætning og den socioøkonomiske struktur i kommunen. Det aldersbestemte og det socioøkonomiske udgiftsbehov sammenvejes til et samlet udgiftsbehov for kommunen. Dermed er beregningen af tilskuds- og udligningsbeløbene meget følsomme over for ændringer i befolkningstallet og prognosen over skatteindtægterne.

Korrektion vedrørende overudligning
Overudligningen er en slags udligningsloft. Det indebærer, at en kommune højst kan aflevere 92 pct. af provenuet af en stigning i udskrivningsgrundlaget til de kommunale udligningsordninger. Furesø Kommune bidrager i 2010 med 4,0 mio. kr. til den særlige udligningspulje.

Bloktilskuddet og betinget statstilskud
Staten yder et generelt tilskud (bloktilskud) til kommunerne fordelt efter indbyggertal. Bloktilskuddet samt betinget statstilskud udgør i 2010 121,3 mio. kr. jf. totalbudgettet 2010-2013. Furesø Kommunens befolkning udgør i 2009 ca. 0,68 pct. af den samlede befolkning i Danmark.

Udligning vedr. selskabsskat
Det kommunale provenu af selskabsskat indgår i udligningen, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittets udlignes. Provenu af selskabsskat vedr. indkomståret 2007, som indgår i budget 2010, er udmeldt af Indenrigs- og Socialministeriet. Det beregnede udligningsbeløb i 2010 er et bidrag på 4,3 mio. kr. i 2010 for Furesø Kommune.

Udligning vedr. udlændinge
I denne ordning udlignes kommunernes gennemsnitlige merudgifter vedrørende udlændinge i forbindelse med integration, sprogundervisning og sociale udgifter mv. Ordningen finansieres ved, at alle kommuner – også de der får tilskud – yder et bidrag. Bidraget opgøres ud fra kommunens beskatningsgrundlag. Kommuner med mange udlændinge vil således samlet få et tilskud, som overstiger kommunens bidrag (nettotilskud), mens kommuner med få udlændinge samlet vil yde et bidrag. Furesø Kommune modtager netto 5,4 mio. kr. i 2010.

Særtilskud
Der ydes tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske problemer. I henhold til Sammenlægningsaftalen modtager Furesø Kommune 50 mio. kr. årligt frem til 2021. Tilskuddet reguleres årligt med udviklingen i det kommunale beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet. Tilskuddet i 2010 udgør 55,1 mio. kr. Samtidig bidrager Furesø Kommune med 4,7 mio. kr. i 2010, da tilskudspuljen finansieres af kommunerne i hovedstadsområdet, med et bidrag der opkræves fordelt efter indbyggertal.

Tilskud vedr. kvalitetsfonden
I henhold til Økonomiaftalen af 16. juni 2008 blev der med henblik på at løfte de fysiske rammer for børn og unge på dagpasningsområdet, i folkeskolen og vedrørende idrætsfaciliteter samt på ældreområdet etableret en kvalitetsfond på i alt 22 mia. kr. til statslig medfinansiering af kommunale investeringer i perioden 2009-2018.

I forbindelse med aftalen om den kommunale økonomi, der blev indgået den 19. juni 2009, blev 2 mia. af kvalitetsfondsmidlerne fremrykket fra 2013 til 2010. Det samlede beløb til udmøntning i 2010 er herefter på 4 mia. kr. hvoraf Furesø Kommunes andel udgør 27,3 mio. kr.

Kvalitetsfondsmidlerne uddeles efter bloktilskudsnøglen (befolkningstallet).

Uforbrugte midler fra Kvalitetsfonden 2009 kan overføres til anvendelse i 2010. De uforbrugte midler deponseres i første omgang på en særskilt konto i pengeinstitut og registreres efter reglerne i det kommunale budget- og regnskabssystem.

Grundbidrag sundhedsvæsenet
Grundbidraget er kommunernes medfinansiering af regionernes opgaver på sundhedsområdet. Hver kommune yder et grundbidrag på 1.000 kr. pr. indbygger 2003-niveau til regionerne. Furesø Kommune skal i 2010 bidrage med 1.204 kr. pr. indbygger til regionerne svarende til i alt 45,5 mio. kr.

Udviklingsbidrag sundhedsvæsenet
Udviklingsbidraget er kommunernes medfinansiering af de regionale opgaver på udviklingsområdet. Hver kommune yder et udviklingsbidrag på 100 kr. pr. indbygger i 2003-niveau til regionerne. Furesø Kommune i skal 2010 bidrage med 120 kr. pr. indbygger til regionerne svarende til i alt 4,5 mio. kr.

Beskæftigelsestilskud
Det nye beskæftigelsestilskud er en konsekvens af jobcenterreformen, hvor kommunerne fra 1. august 2009 overtager det fulde ansvar for beskæftigelsesindsatsen.
Tilskuddet skal benyttes til finansiering af den del af de forsikrede ledige som tidligere var under staten - enstrenget kommunalt beskæftigelsessystem. Tilskuddet dækker både ydelsen og den aktive indsats, dvs. kommunes nettodriftsudgifter til de forsikrede ledige.

Beskæftigelsestilskuddet består af 2 elementer henholdsvis et grundtilskud samt et merudgiftsbehov. Disse udgifter er omfattet af budgetgarantien, således at udgifterne for kommunerne under et passer, når efterreguleringen er gjort op.

Beskæftigelsestilskuddet for 2010 vil blive midtvejsreguleret i forbindelse med drøftelserne om kommunernes økonomi for 2011. Der gennemføres endvidere en efterregulering af beskæftigelsestilskuddet, når de kommunale regnskaber for 2010 foreligger. Dette sikrer, at kommunerne under ét kompenseres for de faktiske udgifter.

Statstilskud på ældreområdet
Der gives et tilskud til et generelt løft af ældreplejen. Tilskuddet udgør i 2010 8,2 mio. kr. og fordeles til kommunerne efter en demografisk fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

Efterregulering af udligning af indkomstår 2007 og 2008
Furesø Kommune valgte at selvbudgettere i 2007 og 2008. På tidspunktet for budgetvedtagelsen for budget 2010 forventes en efterregulering på netto 10 mio. kr. og 14 mio. kr. i udligning for hhv. 2010 og 2011. Årsagen til disse efterreguleringer er, at væksten i udskrivningsgrundlaget i 2007 og 2008 forventes lavere end budgetteret, og dermed får kommunen mere i udligning. Derudover har KL's skøn over udviklingen på landsplan været for høje, hvilket yderligere bidrager til en større efterregulering i både 2010 og 2011.

5.4 Driftsudgifter

Driftsbudgettet udgør 2 mia. kr. og er dermed den største post på budgettet. I budget 2010 er driftsvirksomheden baseret på aktivitetsniveauet i budget 2009 tillagt konsekvenserne af f.eks. ny lovgivning, administrative korrektioner, tillægsbevillinger som et har bevilget og vedtaget siden budget 2010. Dele af disse forhøjelser af driftsudgifterne er kommunen blevet kompenseret for via bloktilskuddet (DUT-midlerne). Dette drejer sig bl.a. om ændret grænse for aftrapning af økonomisk friplads, overtagelse af den statslige opgave på beskæftigelsesområdet, flytning af myndighedsansvaret for den vederlagsfri fysioterapi, tilskud til personer med funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom, samt ændring af lov om sygedagpenge og vandforsyning.

Figur 5.4.1. Driftsudgifter ekskl. forsyning (inkl. refusion) fordelt på hovedkonti.

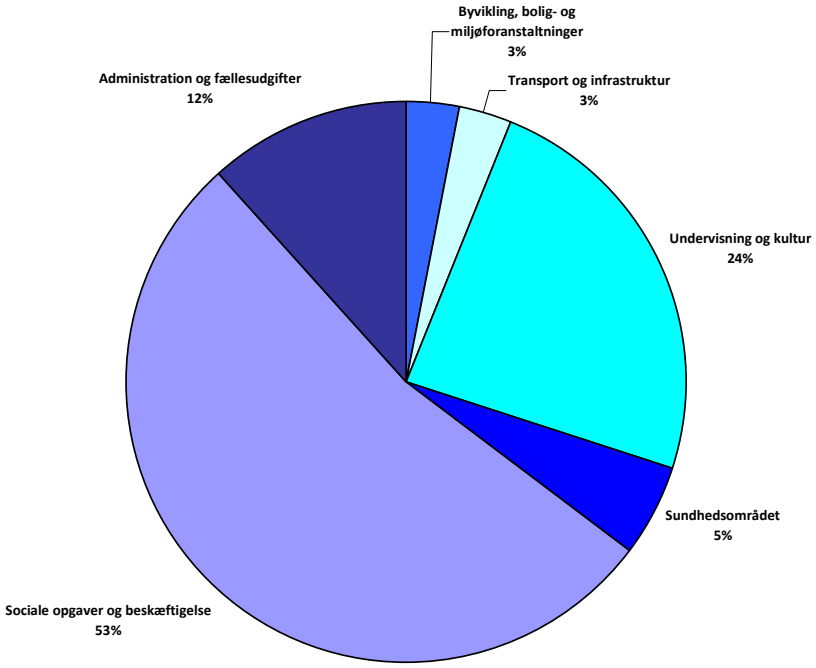

Driftsudgifterne er opdelt som Indenrigs- og Sundhedsministeriets "Budget- og regnskabssystem for kommuner" foreskriver og omfatter følgende hovedkonti:

Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger (Hovedkonto 0)
Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter i forbindelse med kommunens arealer, ejendomme, fritidsområder og -faciliteter, kirkegårde og naturbeskyttelse samt udgifter og indtægter på miljøområdet. Herudover indgår kommunens udgifter til sanering af såvel egne som øvrige ejendomme og til byfornyelse af såvel egne som øvrige ejendomme samt til almene boliger.

Forsyningsvirksomheder m.v. (Hovedkonto 1) (*indgår ikke i ovenstående figur)*
Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter forsyningsvirksomheder, spildevandsanlæg og renovation. Fra 1.1.2010 er kun renovationsområdet en del af de kommunale udgifter og indtægter. De øvrige områder er selskabsgjort. (*Se side 42 vedr. det brugerfinansierede område.)*

Transport og infrastruktur (Hovedkonto 2)
Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter vedrørende det kommunale vejvæsen samt udgifter og indtægter i forbindelse med kollektiv trafik.

Undervisning og kultur (Hovedkonto 3)
Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter på folkeskoleområdet mv. samt fritidsundervisning og kulturelle formål herunder folkebiblioteker, museer mv.

Sundhedsområdet (Hovedkonto 4)
Denne hovedfunktion omfatter udgifter vedrørende de sundhedsmæssige foranstaltninger, hvor administrationen af ydelserne er henlagt til kommunerne i henhold til sundhedsloven.

Sociale opgaver og beskæftigelse (Hovedkonto 5)
Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter på social- og beskæftigelsesområdet.

Administration og fællesudgifter (Hovedkonto 6)
Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter vedrørende kommunens politiske virksomhed (herunder kommissioner, råd, nævn og valg), den centrale administration og planlægningsvirksomhed, diverse udgifter og indtægter samt lønpuljer.

Der henvises til de enkelte fagudvalg for en mere dybdegående gennemgang.

5.5. Det brugerfinansierede område

Det brugerfinansierede område selskabsgøres
Der er indgået en politisk aftale om, at vandsektoren (drikkevand og spildevand) skal udskilles fra kommunerne i særskilte selskaber. Loven til udmøntning af den politiske aftale blev vedtaget den 12. juni 2009 med en ikrafttrædelsesdato den 1. januar 2010. Dette betyder, at Værløse Vandforsyning overgår til Farum Vandværk som et A.m.b.a. selskab under navnet Furesø Vandforsyning A.m.b.a.

Værløse og Farum Spildevand fusioneres i et nyt fælles selskab samt organiseres i to anpartsselskaber med navnene Furesø Spildevand ApS og Furesø Driftsselskab ApS. Disse selskaber bliver efterfølgende omdannet til to aktieselskaber som indgår i en holdingstruktur, hvor Furesø Kommune bliver eneaktionær.

I Furesø Kommune vil følgende kommunale anlæg blive berørt:
- Furesø Kommunale Vandforsyning
- Farum Spildevand
- Værløse Spildevand

Byrådet vedtog den 30. september 2009 at
- Farum og Værløse kloakforsyning fusioneres i et nyt fælles selskab
- den fusionerede kloakforsyning organiseres i to anpartsselskaber
- der stiftes 2 anpartsselskaber, hver med en kontant anpartskapital på kr. 125.000 med navnene "Furesø Spildevand ApS" og "Furesø Driftselskab ApS"
- anpartsselskaberne skal stiftes og anmeldes med hjemstedsadresse c/o Furesø Kommune
- anpartsselskaberne skal stiftes og anmeldes med standardvedtægter
- anpartsselskaberne ikke skal stiftes og anmeldes med en bestyrelse
- direktøren for By, Erhverv og Natur skal vælges og anmeldes som direktør for anpartsselskaberne
- Furesø Kommunes revisor skal vælges og anmeldes som revisor for anpartsselskaberne.

Vedrørende det økonomiske mellemværende mellem Furesø Vandforsyning A.m.b.a. og Furesø Spildevand er der indgået en fleksibel overgangsordning, således at mellemværendet kan afvikles på en periode over 10 år begge veje, hvilket vil sige både gæld fra forsyningsvirksomheden til kommunen og gæld fra kommunen til forsyningsvirksomheden.

I nedenstående tabel kan man se Furesø Kommunes gæld og tilgodehavende hos Vandforsyningen og Værløse og Farum Spildevand pr. 30. november 2009.

Tabel 5.5.1 – Gæld og tilgodehavender

mio. kr. ultimo	2009
Vandforsyning Furesø	-17,9
Værløse Spildevand	-14,0
Farum Spildevand	76,9
I alt	**45,0**

Note: Minus = kommunal gæld og plus = kommunal tilgodehavende hos forsyningsvirksomheden

Fra 1. januar 2010 vil det brugerfinansierede område kun bestå af renovationsområdet. Renovationen har ultimo 2010 et forventet tilgodehavende hos kommunen på 6,7 mio. kr. Tilgodehavende forventes at stige til 8,5 mio. kr. ved udgangen af 2013.

Tabel 5.5.2 – Budget på renovationsområdet *Mio. kr.*

Renovationsområdet (konto 01)	2010	2011	2012	2013
Udgifter	38,1	38,1	38,1	38,1
Indtægter	-38,7	-38,7	-38,7	-38,7
Netto	**-0,6**	**-0,6**	**-0,6**	**-0,6**

Se øvrige takster under fane 9 "Takster for 2010".

5.6 Finansiering

Kommunens ultimokassebeholdning 2009 forventes, (pr. november 2009), at udgøre ca. 38 mio. kr. I 2010 er der budgetlagt med et træk på kassebeholdningen på 1,9 mio. kr. således at kassebeholdningen ultimo 2010 forventes at udgøre 36 mio. kr.

I henhold til kommunens finansielle politik anbringes kommunens overskudslikviditet som aftaleindskud i pengeinstitutter eller i obligationer mv. med henblik på at optimere renteindtægterne.

Furesø Kommunes kassebeholdning består af en løbende beholdning i Danske Bank som bruges til at betale de løbende regninger mv. En større del af kassebeholdningen er sammen med de deponerede midler anbragt som aftaleindskud i pengeinstitutter. Primo 2010 er der i alt anbragt 341 mio. kr. som aftaleindskud i 3 pengeinstitutter samt på de løbende konti hos kommunens faste bankforbindelse (Danske Bank).. Heraf skal der, i henhold til deponeringsreglerne, være deponeret 229,7 mio. kr. primo 2010. Der er således anbragt ca. 111 mio. kr. af de frie midler som aftaleindskud.

Kommunens samlede langfristede gæld primo 2010 forventes at udgøre 2.809 mio. kr. Med de nuværende budgetterede låneoptagelser og afdrag på lån vil den langfristede gæld falde fra 2.755 mio.kr. ultimo 2010 til 2.537 mio. kr. ultimo 2013. Dermed nedbringes kommunens langfristede gæld med ca. 218 mio. kr. frem til 2013.

Tabel 5.6.1. Oversigt over udviklingen i kommunens langfristede gæld.

Mio.kr.	2010	2011	2012	2013
Primo gæld	*2.809,3*	*2.754,7*	*2.687,0*	*2.614,3*
Låneoptagelse	31,9	25,0	25,0	25,0
Afdrag på lån	86,5	92,7	97,7	101,9
Ultimo gæld	*2.754,7*	*2.687,0*	*2.614,3*	*2.537,4*
Renteudgifter	113,5	121,6	119,0	116,0
Renteindtægter	10,8	10,8	10,8	10,8

Låneoptagelsen i 2010-2013 på ca. 32/25 mio. kr. årligt vedrører automatisk låneadgang til kommunens udlæg i forbindelse med lån til betaling af ejendomsskatter og energibesparende foranstaltninger. I 2010 er der endvidere åbnet mulighed for at optage lån til bygningsrenoveringer via bloktilskudspuljen.

I 2010 udgør den samlede ydelse til renter og afdrag vedrørende langfristet gæld i alt 200 mio. kr.

Tabel 5.6.2. Kommunens gæld primo 2010 består af følgende lån (i 1.000 kr.)

Lån	Restgæld	Valuta	Udløber år	Rentetype (oprindeligt lån)	Rente-swap
Kommunekredit (2006-30796)	725.776	EURO	2030	Variabel Euribor 6 mdr. ÷0,09 pct.	Fast Step-up rente. Omlægger 502 mio. kr. til fast rente på max. 6,88 pct.
Kommunekredit (2007-31915)	124.747	DKK	2030	Variabel Cibor 6 mdr. ÷0,07 pct.	Fast rente på 3,94
Kommunekredit (2008-33260)	1.828.019	DKK	2029	Variabel Cibor 3 mdr. ÷0,02 pct.	Cms-swap: Omlægger 292 mio. til variabel rente (2 år minus 0,08%). Valuta swap Yen: Omlægger 146 mio. til fast rente på 2,08%. Knock-out swap: Omlægger 294 mio. til fast rente på 4,38%. Cancellerbar swap: Omlægger 494 mio. til fast rente på 2,87%. Fast rente swap: Omlægger 615 mio. til fast rente på 3,97%.
Kommunekredit (Flere lån)	130.775	DKK	2014 - 2036	Flere lån med forsk. typer af rentetilskrivning	
I alt:	**2.809.317**				

Note: CIBOR (Copenhagen InterBank Offered Rates) er den rentesats, som et pengeinstitut er villig til at udlåne danske kroner til for en nærmere defineret periode (i dette tilfælde 3 og 6 mdr.) til en såkaldt primebank uden sikkerhedsstillelse
Note: EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate) den rente som EURO Interbank tilbyder til banker I EMU zonen
Note: En fast step-up rente er en rente der stiger efter et fast aftalt mønster.

Ultimo 2009 er der en samlet gæld (eksklusiv ældreboliger og leasede aktiver) på 71.856 kr. pr indbygger. Dette er ekstraordinært stort sammenlignet med andre kommuner og afspejler den specielle økonomiske situation som Furesø Kommune befinder sig i.

I samarbejde med kommunens finansielle rådgivere og i overensstemmelse med den fastlagte finansielle politik afdækkes gælden helt eller delvis via diverse finansielle instrumenter (swaps mv.) med henblik på at minimere rentebetalinger på lånene.

Fra 2009 er der budgetlagt med en indtægt på 20 mio. kr. i forbindelse med optimering af låneporteføljen. Ekstraordinær låneoptimering foretages i 2010 ved indgåelse af en optionsaftale (swaption) med Danske Bank. Swaptionen udløser en præmie på godt 10 mio. kr. til Furesø Kommune i 2010.

Primo 2010 udgør de båndlagte midler fra den tidligere Farum Kommune i alt 229,7 mio. kr. I 2010 frigives 28,2 mio. kr., således at der ultimo 2010 er deponeret 201,5 mio. kr. Den sidste deponeringsfrigivelse sker i 2019. En nærmere specifikation af frigivelserne kan ses under de specielle bemærkninger vedr. Økonomiudvalget.

Forrentningen af de deponerede midler indgår i kommunens budget. Primo 2010 er de deponerede midler anbragt på aftaleindskud i 3 pengeinstitutter med henblik på en optimering af renteindtægterne.